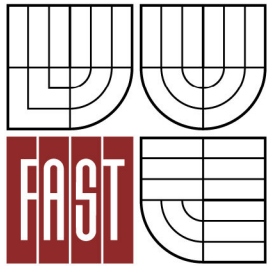

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

INVESTIČNÍ VÝSTAVBA REALIZOVANÁ V RÁMCI REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

INVESTMENT CONSTRUCTION IN THE FRAME OF THE REGIONAL DEVELOPMENT

DIPLOMOVÁ PRÁCE
DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR
VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

BC. ADÉLA ZMRHALOVÁ

PhDr. Mgr. DAGMAR HRABINCOVÁ

BRNO 2015

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607T038 Management stavebnictví
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomant	Bc. Adéla Zmrhalová
Název	Investiční výstavba realizovaná v rámci regionálního rozvoje
Vedoucí diplomové práce	PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincová
Datum zadání diplomové práce	31. 3. 2014
Datum odevzdání diplomové práce	16. 1. 2015

V Brně dne 31. 3. 2014

.....
doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

Kučerová.I.,: Hospodářské politiky v kontextu vývoje EU, Praha2012, Karolinium,
Boháčková.I., a kol: Strukturální politika EU, Praha 2009, C.H.Beck,
Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013, MMR, Praha 2007,
www.mmr.cz - Ministerstvo pro místní rozvoj
www.strukturální-fondy.cz

Zásady pro vypracování

Cílem práce je po provedení základní charakteristiky strukturální politiky Evropské unie a České republiky a aplikace těchto obecných poznatků na realizovaný stavební projekt spolufinancovaný EU.

Úvod

2. Strukturální politika EU

3. Strukturální politika ČR

4. Realizovaný projekt spolufinancovaný ze strukturálních fondů

5. Závěr

Výstupem práce bude použití a popis obecných postupů stanovených v rámci strukturální politiky na vybraný stavební projekt.

Předepsané přílohy

Licenční smlouva o zveřejňování vysokoškolských kvalifikačních prací

.....
PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincová
Vedoucí diplomové práce

ABSTRAKT

Cílem diplomové práce je přiblížit problematiku strukturální a regionální politiky EU v České republice a vytvořit všeobecný přehled o fungování čerpání finančních prostředků z fondů EU na konkrétním projektu z pohledu žadatele.

Teoretická část se zabývá vznikem Evropské unie a vznikem regionální politiky EU. Dále se zaměřuje na formování regionální politiky v České republice a na projektový cyklus.

V praktické části je aplikován projektový cyklus na konkrétní projekt Rozšíření mateřských škol v Jihlavě – Zřízení MŠ Nad plovárnou 5, Jihlava. A to od stanovení cílů, podání žádosti o dotaci a až po realizaci projektu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Evropská unie, Strukturální politika, Česká republika, Strukturální fondy, Regionální rozvoj, Cíl, Dotace, Operační program, Rozpočet, Finance, Projekt, Realizace, Jihlava, Mateřská škola, Implementace, Evropská komise, Vláda, Schválení, Žádost, Žadatel

ABSTRACT

The goal of the diploma thesis is to describe the issues of structural and regional policies of European Union in the Czech Republic and to create general knowledge about running of drawing financial resources from EU funds for a particular project from an applicant's perspective.

The theoretical part deals with the origins of European Union and formation of regional policy of EU. Afterwards it is focused on the formation of regional policy in the Czech Republic and the project cycle.

In practical part the project cycle is applied on a particular project Enlargement of nursery schools in Jihlava – Nursery school Nad Plovárnou 5, Jihlava from setting the targets, applying for the grant and up to the realization of the project itself.

KEY WORDS

European Union, Structural Policy, Czech Republic, Structural Funds, Regional Development, Target, Grant, Operational Programme, Budget, Finance, Project, Realization, Jihlava, Nursery School, Implementation, European Commission, Government, Authorization, Application, Applicant

Bibliografická citace VŠKP:

Bc. Adéla Zmrhalová *Investiční výstavba realizovaná v rámci regionálního rozvoje*. Brno, 2015. 86 s. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincová

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 16.1.2015

.....
podpis autora
Bc. Adéla Zmrhalová

Poděkování:

Chtěla bych poděkovat vedoucí mé diplomové práce PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincové za metodické vedení při postupu vypracování a za náměty a rady, které vedly k vytvoření konečné podoby práce.

Také bych chtěla poděkovat Ing. Michalu Bauerovi za poskytnutí informací týkajících se dotační činnosti.

V neposlední řadě bych také ráda poděkovala rodině a přátelům za podporu při tvorbě mé diplomové práce.

OBSAH

1. ÚVOD	11
2. EVROPSKÁ INTEGRACE A EVROPSKÁ UNIE	13
2.1. Vznik Evropské unie	13
2.2. Základní instituce Evropské unie	16
2.3. Charakteristika jednotlivých fondů	17
2.4. Finanční rámec	19
2.5. Programové dokumenty	20
2.5.1. Dohoda o partnerství	20
2.5.2. Příprava Dohody o partnerství	24
2.5.3. Strategie Evropa2020	25
2.6. Vymezení jednotek NUTS a LAU	26
3. PŘÍČINY VZNIKU A VÝVOJOVÉ ETAPY VZNIKU REGIONÁLNÍ POLITIKY	28
3.1. Vznik regionální politiky EU	28
3.2. Etapa 1957-1987	30
3.3. Etapa 1988-1992	31
3.4. Etapa 1993-1999	33
3.5. Etapa 2000-2006	33
3.6. Etapa 2007-2013	35
4. PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014-2020	39
4.1. Finanční nástroje	39
4.2. Rozdíly oproti programovému období 2007-2013	41
4.3. Finanční alokace v období 2014-2020	42
5. ČESKÁ REPUBLIKA V OBDOBÍ 2014-2020	44
5.1. Kohezní politika a ČR 2014-2020	44
5.2. Strategie regionálního rozvoje 2014-2020	46
6. OD PROGRAMŮ K PROJEKTŮM	49
6.1. Co to je projekt	49
6.2. Projektový cyklus	50

7. ROZŠÍŘENÍ MATEŘSKÝCH ŠKOL V JIHLAVÉ – ZŘÍZENÍ

MŠ NAD PLOVÁRNOU 5, JIHLAVA	53
7.1. Identifikace a formulace záměru	54
7.1.1. Identifikace situace MŠ v Jihlavě a v kraji Vysočina	54
7.1.2. Identifikace záměru	56
7.1.2.1. Identifikace operačního programu a výzvy	56
7.1.2.2. Základní identifikace projektu	57
7.1.2.3. Základní identifikace žadatele (subjektu)	57
7.2. Příprava projektu a jeho formulace	58
7.2.1. Příprava projektu	58
7.2.2. Dopady a místa realizace	58
7.2.3. Popis projektu	59
7.2.3.1. Soulad s cíli programu, prioritní osou a oblastí podpory	59
7.2.3.2. Popis aktivit v přípravné fázi projektu	60
7.2.3.3. Popis aktivit v předinvestiční fázi projektu	60
7.2.3.4. Popis aktivit v realizační fázi projektu	61
7.2.3.5. Popis aktivit v provozní fázi projektu	61
7.2.4. Charakteristika objektu	62
7.2.4.1. Základní údaje o stavbě a pozemku	62
7.2.4.2. Dispoziční řešení	62
7.2.4.3. Zemní práce a základové konstrukce	63
7.2.4.4. Izolace proti zemní vlhkosti	63
7.2.4.5. Svislé a vodorovné konstrukce	63
7.2.4.6. Úpravy povrchů	64
7.2.4.7. Energeticko-úsporná řešení	64
7.2.5. Vliv projektu na životní prostředí	65
7.2.6. Harmonogram projektu	66
7.3. Přínosy opatření	67
7.4. Financování a vyjednávání	69
7.4.1. Rozdělení výdajů	69
7.4.2. Rozpočet projektu	70

7.4.3. Identifikace položek pro finanční cash-flow fáze realizace projektu	71
7.4.4. Dotace na způsobilé výdaje projektu z prostředků ROP Jihovýchod	72
7.4.5. Harmonogram žádostí o platbu	72
7.5. Implementace a monitoring	73
7.6. Hodnocení	74
7.6.1. Vliv projektu na udržitelný rozvoj	74
7.6.2. Vliv projektu na rovné příležitosti	74
7.6.3. Udržitelnost výsledků projektu po skončení podpory z ROP Jihovýchod	75
7.6.4. Vazba projektu na již hotový nebo plánovaný projekt, na další realizovaná opatření	75
8. ZÁVĚR	76
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	78
SEZNAM TABULEK	82
SEZNAM GRAFŮ	83
SEZNAM OBRÁZKŮ	84
POUŽITÉ ZKRATKY A ZNAČKY	85

1. ÚVOD

V mé diplomové práci se zabývám tématem „Investiční výstavba realizovaná v rámci regionálního rozvoje“. Vybrala jsem si toto téma, jelikož jsem již zpracovávala svou bakalářskou práci na obdobné téma a tato oblast je mi blízká.

V dnešní době se klade na regionální rozvoj nebývalý důraz. Hlavním důvodem je sblížení ekonomické a sociální úrovně regionů. Nápadů a možností jak toho dosáhnout je spousta. Ale aby se myšlenka mohla realizovat, je zapotřebí velké množství financí. Většina regionů neoplývá dostatkem finančních prostředků, aby mohla realizovat svůj rozvoj z vlastních zdrojů. A proto hledají další zdroje a možnosti financování pro realizaci svých projektů.

Česká republika patří mezi slabší regiony v rámci EU a tak má možnost čerpat nemalé finanční prostředky na regionální rozvoj ze strukturálních fondů EU. Těmito finančními injekcemi se EU snaží snižovat disparity mezi jednotlivými regiony. Zpravidla to bývají rozdíly ekonomické a sociální. Na každé programové období EU alokuje finanční prostředky pro každý členský stát. Během tohoto období (7 let) může členský stát tyto prostředky čerpat na regionální rozvoj formou dotací. Tyto dotace z EU pokryjí velkou část finančních nákladů projektu a díky tomu je region schopen realizovat spoustu projektů, na které by neměl vlastní prostředky. Díky této podpoře je možné neustále rozvíjet regionální rozvoj, posilovat postavení regionu a zvyšovat úroveň života v jednotlivých regionech.

V teoretické části mé práce nastíním vznik a formování Evropské unie a její fungování napříč Evropou. Charakterizují jednotlivé fondy strukturální politiky a jejich úlohu v politikách EU. Jaké mají přínosy a dopady pro členské státy a za jakými účely je možné čerpat finanční prostředky z Evropské unie. Ze strukturální politiky vychází politika regionální. Zde popíši důvody vzniku regionální politiky v několika vývojových etapách. Dále se v mé práci věnuji novému programovému období 2014-2020 jak na úrovni Evropské unie, tak i na úrovni České republiky. Zabývám se zde změnami oproti minulému období 2007-2013, jak probíhala a

probíhá příprava pro toto nové období nebo jaké se dají očekávat finanční alokace. Dále se zaměřuji na to, co to je projekt a jak funguje projektový cyklus pro žadatele o dotaci ze strukturálních fondů Evropské unie.

V praktické části aplikuji na projektový cyklus žadatele o dotaci konkrétní projekt. Chtěla bych přiblížit, jak takový proces probíhá ve skutečnosti. Vybrala jsem si projekt Rozšíření mateřských škol v Jihlavě. Projekt se zabývá výstavbou nové mateřské školy v Jihlavě. Hlavním cílem projektu je navýšení nedostačujících kapacit mateřských škol v Jihlavě. Projekt se realizuje v rámci Integrovaného plánu rozvoje města Jihlava. Projekt je spolufinancován pomocí evropských fondů, a to prostřednictvím ROP Jihovýchod. V mé práci řeším cíle a podmínky pro poskytnutí dotace, a to v rámci žádosti o dotaci z pohledu žadatele, jelikož dobře zpracovaná žádost je prvním krokem k úspěšnosti projektu.

2. EVROPSKÁ INTEGRACE A EVROPSKÁ UNIE

2.1. Vznik Evropské unie

Po dvou světových válkách vznikl impuls pro sjednocení západní Evropy. Důvodem byla především hospodářská obnova válkou poničené Evropy. Hlavní myšlenkou sjednocení byla spolupráce velkých zemí namísto neustálého soupeření. Další myšlenkou bylo vytvořit bipolární svět mezi dvěma velmocemi – Sovětským svazem a Spojenými státy americkými. Sovětský svaz izoloval východní Evropu a instituce, které zde vznikly, byly těžkopádné a jejich myšlenkou bylo udržet sovětskou nadvládu nad východní Evropou na věčné časy. Naopak v západní Evropě, kde byla snaha o obnovu díky finanční pomoci USA daleko větší, vznikaly bohatší a více novátorské instituce¹. Tyto integrační organizace, které vznikly na Západě, zacházely v té době za rámec tehdejší mezinárodní spolupráce².

Integrační organizace:

Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO)

Původní návrh pro založení tohoto společenství měl zabránit další válce mezi Francií a Německem. Toto společenství bylo založeno 18. dubna 1951 na základě Pařížské smlouvy mezi šesti zeměmi Evropy (Francie, Belgie, Západní Německo, Itálie, Lucembursko a Nizozemsko). Jeho účelem bylo otevřít společný trh pro uhlí a ocel. Díky tomu se obchod s uhlím mezi státy až zdesetinásobil. Smlouva byla uzavřena na 50 let³.

Evropské obranné společenství (EOS)

Toto společenství vzniklo za účelem prohloubení vojenské spolupráce mezi šesti státy (ESUO) a dále i ke kontrole remilitarizující se SRN. Smlouva o EOS byla

¹ DEFARGES, Phillip Moreau. *Les institutions européennes*. 7.vyd. Paříž. Dalloz-Sirey. 2005. str. 10-13. ISBN 978-2247055173

² POTLUKA, Oto a kolektiv. *Průvodce strukturálními fondy Evropské unie*. 1.vyd. Praha. IREAS, o.p.s. 2003. str. 9. ISBN 80-86684-02-4

³ BALLA, Jaromír, ing. *Evropská integrace*. 1.vyd. Praha. ADVERTIS, 2000. str. 6. ISBN 80-900907-0-2

podepsána 27. května 1952, avšak francouzský parlament ji odmítl v roce 1954 ratifikovat. Tím plán na vytvoření evropské armády ztroskotal.

Západoevropská unie (ZEU)

Přebírá z části úlohu po EOS. Založeno 25. října 1954 na dobu 55 let. Jedná se o politicko-vojenské uskupení s cílem podporovat postupnou integraci Evropy. Postupem času převzalo funkci ZEU NATO. Západoevropská unie existuje dodnes, její pravomoc postupně od roku 2010 přebírá Evropská unie.

Evropské hospodářské společenství (EHS)

Mezi členy ESUO se rozšířili obavy o další rozvoj integrace po neúspěchu EOS. Ze série jednání nakonec vyplynulo přijetí dvou tzv. Římských smluv 25. března 1957⁴, na základě kterých bylo založeno EHS a Evropské společenství atomové energie (Euratom). Hlavním cílem EHS bylo sbližovat hospodářskou politiku všech členských států, rozvíjet ekonomiku a podporovat rozvoj společného trhu.

Evropské společenství atomové energie (Euratom)

Toto společenství vzniklo 25. března 1957 v Římě na základě Římských smluv a jako hlavní cíl si kladlo platformu pro jadernou energetiku. Podporovalo jadernou energetiku, atomový výzkum a zvýšení bezpečnosti atomových zařízení včetně nadnárodní kontroly štěpného materiálu⁵.

Evropské sdružení volného obchodu (ESVO)

Vzhledem k tomu že všechna předchozí společenství zahrnovala jenom 6 států⁶ Evropy, dalších 9 států⁷ se rozhodlo reagovat na odstranění celních a obchodních omezení mezi členskými státy. ESVO se lišilo od EHS volnějším tržním

⁴ Římské smlouvy vstoupily v platnost 1. ledna 1958

⁵ BALLA, Jaromír, ing. *Evropská integrace*. 1.vyd. Praha. ADVERTIS, 2000. str.7. ISBN 80-900907-0-2

⁶ Francie, Belgie, Západní Německo, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko

⁷ Dánsko, Irsko, Lichtenštejnsko, Norsko, Portugalsko, Rakousko, Švédsko, Švýcarsko, Velká Británie

uskupením a jednotlivé státy z něj mohly kdykoliv, po jednoleté výpovědní lhůtě, vystoupit⁸.

Postupně se všechna tato společenství vyvíjela a doplňovala. Stěžejní pro další vývoj Evropy bylo podepsání Jednotného evropského aktu v roce 1986, jakožto právního rámce pro vytvoření jednoho vnitřního trhu a Smlouvy o Evropské unii v roce 1992, která zahrnuje společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a oblast justice a vnitřní politiky⁹.

Pojem Evropská unie byl oficiálně zaveden v Maastrichtské smlouvě z r.1992. Tato smlouva stavěla na třech hlavních pilířích. První pilíř obsahoval komunitární otázky ve vztahu ke třem Společenstvím, druhý pilíř zahrnoval společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a třetí pilíř policejní a justiční spolupráci.

V roce 1997 byla uzavřena Amsterodamská smlouva, která posílila pravomoci Evropského parlamentu, zavedla princip flexibility a převedla oblast justiční spolupráce ze třetího do prvního pilíře.

Smlouva z Nice z roku 2001 byla přijata s ohledem na přistoupení nových států. Tato smlouva měla za účel přizpůsobit instituce EU novému počtu členů.

Všechny tyto smlouvy měla nahradit Smlouva o Ústavě pro Evropu. Smlouva však byla zamítnuta v referendech v Nizozemí a ve Francii. Tato smlouva měla nahradit Evropské společenství Evropskou unií, která by měla právní subjektivitu¹⁰.

Načež byla připravena Lisabonská smlouva (též Reformní smlouva), která přejímá většinu změn ze Smlouvy o Evropské unii. Lisabonská smlouva novelizuje stávající smlouvy za účelem efektivního fungování EU do budoucna. Tato smlouva byla ratifikována všemi členskými státy EU a nabyla platnosti 1. prosince 2009^{11 12}.

⁸ BALLA, Jaromír, ing. *Evropská integrace*. 1.vyd. Praha. ADVERTIS, 2000. str.8.
ISBN 80-900907-0-2

⁹ POTLUKA, Oto a kolektiv. *Průvodce strukturálními formdy Evropské unie*. 1.vyd. Praha. IREAS, o.p.s. 2003. str. 10. ISBN 80-86684-02-4

¹⁰ *Evropská unie*. Wikipedia. 24.6.2014. Dostupné online z: www.wikipedia.org/wiki/Evropska_unie (5.11.2014)

¹¹ *Treaty od Lisbon*. Europa. 13.12.2007. Dostupné online z : http://europa.eu/lisbon_treaty/index.eu.htm (24.3.2013)

¹² ZMRHALOVÁ, Adéla. *Investiční výstavba v rámci regionálního rozvoje*. Brno. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. 2013. str. 11

2.2. Základní instituce Evropské unie

1. Evropská komise

Zákonodárný, výkonný a zároveň největší orgán EU. Vypracovává návrhy nových zákonů, zajišťuje správné aplikování legislativy EU, kontroluje plnění smluv, vykonává a manažeruje politiku EU a mezinárodní vztahy.

Každá země má jednoho komisaře, tedy celkem 28 komisařů. Od roku 2014 se počítá se snížením komisařů o jednu třetinu a zavedení systému rotace.

2. Evropský parlament

Úkolem Parlamentu je zpracování, úprava a přijímání evropských zákonů a dále demokratická kontrola nad návrhy pro politiku směřující pro upevnování celé EU. Mezi základní tři pravomoci Parlamentu patří zákonodárná, rozpočtová a kontrolní pravomoc nad výkonnými orgány¹³.

Členové jsou voleni přímým všeobecným hlasováním na území každého členského státu. Každý stát má v parlamentu poměrné zastoupení¹⁴ a poslanci jsou voleni, buď regionálními¹⁵, nebo národními kandidátkami¹⁶.

Největší mezinárodní parlament na světě, který odpovídá za cca 500 miliónů občanů Evropy¹⁷. Skládá se ze zástupců občanů Unie. Nejvyšší počet členů 751.

3. Evropská rada

Zabývá se nejzávažnějšími politickými a ekonomickými otázkami. Vymezuje směry, kterými by se měla EU ubírat.

Je složena z hlav států a předsedů vlád členských států EU a předsedy Evropské komise.

¹³ *Evropská unie*. Wikipedia. 24.6.2014. Dostupné online z: www.wikipedia.org/wiki/Evropska_unie (5.11.2014)

¹⁴ Amsterodamská smlouva. čl. 190, odst. 2

¹⁵ Např. Německo, Belgie, Velká Británie

¹⁶ Např. Dánsko, Francie, Portugalsko

¹⁷ POTLUKA, Oto a kolektiv. *Průvodce strukturálními fondy Evropské unie*. 1.vyd. Praha. IREAS, o.p.s. 2003. str. 12. ISBN 80-86684-02-4

4. Rada Evropské unie

Zastupuje zájmy členských států na evropské úrovni. Přijímá legislativu společně s Evropským parlamentem.

Nejvyšší úrovní je Rada složená z ministrů jednotlivých států, další úroveň tvoří Výbor stálých zástupců z jednotlivých členských států a mezi další úrovně patří výbory a pracovní skupiny.

5. Soudní dvůr Evropské unie

Sídlí v Lucembursku. Jeho hlavním úkolem je dbát na jednotný výklad evropského práva.

6. Evropská centrální banka

Sídlí ve Frankfurtu nad Mohanem. Je to měnová banka pro celou Eurozónu a společně s dalšími národními centrálními bankami tvoří Evropský systém národních bank.

7. Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů

Jedná se o poradní a konzultativní orgány EU. Napomáhají Evropskému parlamentu, Radě a Komisi a v některých oblastech je jejich konzultace povinná^{18 19}.

2.3. Charakteristika jednotlivých fondů

Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)

Činnosti fondu jsou zaměřeny především na zaostávající regiony. Podporuje investice zejména v oblastech, kde je nižší úroveň vývoje ve vzdělávání a zdravotnictví. Dále podporuje výstavbu tzv. transevropských sítí a výzkum. Týká se hospodářsky zaostávajících regionů, kde je HDP/obyvatele nižší než 75% průměru

¹⁸ *Evropská unie*. Wikipedia. 24.6.2014. Dostupné online z: www.wikipedia.org/wiki/Evropska_unie (5.11.2014)

¹⁹ ZMRHALOVÁ, Adéla. *Investiční výstavba v rámci regionálního rozvoje*. Brno. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. 2013. str. 12-13

v celé EU (cílová oblast 1), regionů s nízkou průmyslovou výrobou, kde je nutná restrukturalizace regionální ekonomiky (cílová oblast 2) a regionů, u nichž jde o podporování rozvoje venkova (cílová oblast 3).

Evropský sociální fond (ESF)

Jde o nejvýznamnější nástroj regionální politiky EU. Čerpání z tohoto fondu je obdobné jako u ERDF, tedy regionálně vymezené a vázané na cílové oblasti 1 a 2. Zabývá se hlavně podporou vzdělávacích systémů v hospodářsky zaostávajících oblastech a podporou všeobecného a profesního vzdělávání v určených regionech. Z dlouhodobého hlediska je ESF určen pro podporu nezaměstnanosti a začlenění mladistvých do ekonomicky aktivního života. V tomto směru odpovídá cílové oblasti.

Fond soudržnosti (FS)

Jinak také Kohezní fond. Sice nepatří mezi strukturální fondy, ale jsou z něj podporovány investiční projekty v oblasti infrastruktury. Slouží k podpoře a rozvoji chudších států, nikoli regionů.

Je zaměřen na dopravní infrastrukturu většího rozsahu, například transevropské sítě a na ochranu životního prostředí. Nově se také zabývá oblastí energetické účinnosti a obnovitelnými zdroji energie.

Členský stát může čerpat finanční prostředky z FS tehdy, pokud jeho národní důchod nepřekročí 90% průměru na obyvatele v celé EU^{20 21}.

²⁰ *Informace o fonděch*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Leden 2007. Dostupné online z: www.strukturální-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU. (14.4.2013)

²¹ ZMRHALOVÁ, Adéla. *Investiční výstavba v rámci regionálního rozvoje*. Brno. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. 2013. str. 13-14

2.4. Finanční rámec

Víceletý finanční rámec EU přijímá Evropská komise, Evropský parlament a Rada EU jako tzv. meziinstitucionální dohodu na období 5-7 let. Obsahuje hlavní rozpočtové priority EU a pro každou z těchto priorit nastavuje výdajové stropy²².

Návrh podoby víceletého finančního rámce na období 2014-2020 byl zveřejněn 29. června 2011 Evropskou komisí formou sdělení pod názvem „Rozpočet – Evropa 2020“.

S původním návrhem na zamrazení finančních prostředků pro finanční rámec na období 2014-2020, který navrhovala Evropská komise, a to ve výši 1 025 miliard eur v položkách na závazky (1,05% HND EU) a 972 miliard eur v položkách na platby (1% HND EU), nesouhlasil Evropský parlament. Znamenalo by to navýšení 3,16% oproti stávajícímu finančnímu rámci, avšak snížení o 0,1% oproti hodnotám roku 2013. Evropský parlament navrhoval zvýšení o 5% a navýšení na 1,11% HND EU oproti hladině roku 2013.

Návrh musel být upraven kvůli plánovanému vstupu Chorvatska a s tím souvisejícími novými makroekonomickými ukazateli a predikcemi. V červenci 2012 předložila Evropská komise upravený návrh nařízení Rady.

V říjnu 2012 v rámci Kyperského předsednictví byly navrženy ještě rozsáhlejší škrty oproti návrhu Evropské komise, které měly ušetřit ještě 50 miliard eur v rámci všech kategorií výdajů. Mezi další sporné otázky patřilo nastavení politiky soudržnosti nebo výše alokace pro zemědělskou politiku.

Kompromisu dosáhla až Evropská rada v únoru 2013 a shodla se na celkovém objemu finančních prostředků pro finanční rámec ve výši 960 miliard eur (1%HND EU), což bylo snížení celkové výše výdajů o 3,4% oproti předchozímu finančnímu rámci z let 2007-2013 v položkách za závazky. Co se týče plateb, tak zde byl strop nastaven na 908,4 miliard eur (0,95% HND EU).

Evropský parlament tento kompromis odmítl, a i když nevyjádřil svůj přímý nesouhlas ke stropu 960 miliard eur, stanovil podmínky pro schválení finančního rámce z jeho strany. Mezi podmínky patřilo například vyřešení opakovaných

²² *Obecné nařízení ke strukturálním fondům a fondu soudržnosti pro období 2007-2013*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Praha 2006. str. 37-47. Dostupné online z www.strukturální-fondy.cz. (8.11.2014)

prostředků na platby EU, dále třeba zajištění větší flexibility v rozpočtové politice nebo revize systému vlastních zdrojů.

V červnu 2013 se podařilo uzavřít politickou dohodu mezi Radou a zástupci Evropské komise a Evropského parlamentu.

Definitivní souhlas padl 19. Listopadu 2013 přijetím nařízení Rady k víceletému finančnímu rámci a schválením meziinstitucionální dohody, jejímž účelem bylo zavést rozpočtovou kázeň, zdokonalit fungování ročního rozpočtového procesu a spolupráci mezi institucemi. Takže schválený objem prostředků odpovídá částce 960 miliard eur na závazky a 908,4 miliard eur na platby. Poprvé v historii je celková suma finančních prostředků nižší než v předchozím období. Nejvyšší škrty byly provedeny v kohezní politice a zemědělské politice²³.

2.5. Programové dokumenty

Před začátkem nového programového období se Komise a členské státy dohodnou na prioritách poskytování pomoci. Rámcově jsou tyto priority obsaženy v základních programových dokumentech, které jsou schvalovány vládou členského státu a Evropskou komisí.

2.5.1. Dohoda o partnerství

Dohoda o partnerství je klíčovým strategickým dokumentem mezi Evropskou komisí a jednotlivými zeměmi EU. Stanovuje plány vnitrostátních orgánů o tom, jak využívat finanční prostředky z evropských strukturálních a investičních fondů mezi roky 2014 a 2020. Dohoda má za úkol nastínit cíle každé země, její investiční priority a jejich propojení s celkovými cíli strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Obsahuje hospodářskou analýzu země, vymezuje silné a slabé stránky pro oblast konkurenceschopnosti a také návrhy struktury budoucích operačních programů včetně jejich implementačních struktur.

²³ *Finanční rámec 2014-2020*. Euroskop. 2011. Dostupné online z: www.euroskop.cz/8905/sekce/financni-ramec-2014-2020/. (1.6.2014)

Každý členský stát musí na začátku programového období předložit Dohodu o partnerství. Nařízení č.1303/2013 stanovuje, že každý členský stát předloží svou dohodu Komisi do 4 měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost. Každý členský stát musí předložit svojí dohodu nejpozději do 22.4.2014. Komise přijme dohodu nejpozději do 4 měsíců od jejího podání. To znamená, že dohoda by měla být přijata do konce srpna 2014.

V ČR je zpracováním tohoto dokumentu pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj.

Operační programy se předkládají nejpozději 3 měsíce po předložení dohody. Operační programy by měly být přijaty do konce ledna 2015.

Předpokládá se, že období 2014-2020 je poslední, kdy je možné čerpat prostředky v tak velkém objemu.

Obsah Dohody o partnerství

1. Dohoda o partnerství stanoví:

- a) Opatření, která zajistí soulad se strategií EU pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a se zvláštními úkoly stanovenými pro jednotlivé fondy v souladu s jejich cíli vycházejícími ze Smlouvy, včetně hospodářské, sociální a územní soudržnosti, a to včetně:
 - i) Analýzy rozdílů, potřeb rozvoje a růstového potenciálu s ohledem na tematické cíle a územní problémy a případně na národní program reform, dále s přihlédnutím k příslušným doporučením pro jednotlivé země přijatým podle čl. 121 odst. 2 Smlouvy o fungování EU a k příslušným doporučením Rady přijatým podle čl. 148 odst. 4 Smlouvy o fungování EU;
 - ii) Souhrnu předběžných hodnocení programů nebo hlavních zjištění předběžných hodnocení dohody o partnerství, pokud je členský stát z vlastního podnětu provedl uvedené hodnocení;
 - iii) Vybraných tematických cílů a pro každý z těchto vybraných tematických cílů přehledu hlavních očekávaných výsledků u každého z fondů ESI;

- iv) Orientačního rozdělení podpory poskytované Uníí podle tematických cílů na vnitrostátní úrovni pro každý z fondů ESI; rovněž včetně celkové orientační částky předpokládané podpory na cíle v oblasti změny klimatu;
 - v) Použití horizontálních principů uvedených ve člancích 5,7 a 8 a cílů politik pro provádění fondů ESI;
 - vi) Seznamu programů v rámci ERDF, ESF a Fondu soudržnosti, s výjimkou programů spadajících pod cíl Evropská územní spolupráce a programů EZFRV a ENRF, spolu s příslušnými orientačními přiděly pro každý fond ESI na každý rok;
 - vii) Informací o prostředcích přidělených na výkonnostní rezervu a rozčleněných podle fondů ESI a případně podle kategorií regionů a o částkách vyloučených z výpočtu výkonnostní rezervy v souladu s článkem 20;
- b) Opatření k zajištění účinného provádění fondů ESI, a to včetně:
- i) Opatření podle institucionálního rámce daného členského státu, která zajistí koordinaci mezi fondy ESI a dalšími finančními nástroji Unie a členských států s EIB;
 - ii) Informací požadovaných pro předběžné ověření souladu s pravidly pro adicionalitu, jak jsou stanovena v části třetí;
 - iii) Souhrnného hodnocení toho, jak jsou plněny použitelné předběžné podmínky v souladu s článkem 19 a přílohou XI na vnitrostátní úrovni, a v případě, že použitelné předběžné podmínky plněny nejsou, přehledu opatření, jež je nutno přijmout, odpovědných orgánů a harmonogramu jejich provádění;
 - iv) Metodiky a mechanismů k zajištění jednotného fungování výkonnostního rámce v souladu s článkem 21;
 - v) Posouzení toho, zda je třeba posílit správní kapacitu orgánů zapojených do řízení a kontroly programů a případně příjemců, a v případě potřeby i včetně souhrnu opatření, jež je nutno za tímto účelem přijmout;

- vi) Přehledu plánovaných opatření v rámci programů, včetně orientačního harmonogramu pro dosažení snížení administrativní zátěže příjemců;
- c) Opatření pro zásadu partnerství podle článku 5
- d) Orientační seznam partnerů uvedených v článku 5 a souhrn opatření přijatých k jejich zapojení podle čl. 5 a jejich úloh při přípravě dohody o partnerství a zprávy o pokroku, jak jsou uvedeny v čl. 52.

2. Dohoda o partnerství rovněž stanoví:

- a) Integrovaný přístup k územnímu rozvoji podporovaný z fondů ESI nebo souhrn integrovaných přístupů k územnímu rozvoji založený na obsahu operačních programů s uvedením:
 - i) Opatření, která mají zajistit integrovaný přístup k využívání fondů ESI pro územní rozvoj konkrétních subregionálních oblastí, zejména prováděcí opatření k článkům 32, 33 a 36, včetně zásad pro určování městských oblastí, v nichž mají být integrovaná opatření pro udržitelný rozvoj měst prováděna;
 - ii) Hlavních prioritních oblastí spolupráce v působnosti fondů ESI, případně s přihlédnutím k makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti
 - iii) Případně integrovaného přístupu k řešení zvláštních potřeb zeměpisných oblastí nejvíce postižených chudobou nebo cílových skupin, jimž nejvíce hrozí chudoba, diskriminace nebo sociální vyloučení, se zvláštním zřetelem na marginalizované skupiny obyvatel a osoby se zdravotním postižením, dlouhodobě nezaměstnané osoby a mladé lidi, kteří jsou bez zaměstnání a neúčastní se vzdělávání ani odborné přípravy;
 - iv) Případně integrovaného přístupu k řešení demografických problémů regionů nebo specifických potřeb zeměpisných oblastí, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, jak je uvedeno v čl.174 Smlouvy o fungování EU;

- b) Opatření k zajištění účinného provádění fondů ESI. A to včetně posouzení stávajících systémů pro elektronickou výměnu dat a souhrnu plánovaných opatření, jež mají postupně umožnit, aby veškeré výměny informací mezi příjemci a orgány odpovědnými za řízení a kontrolu programů probíhaly formou elektronické výměny dat²⁴.

2.5.2. Příprava Dohody o partnerství

Příprava nového programového období začala už v roce 2010. Vláda schválila národní priority, na které by se mělo spolufinancování EU zaměřit, už v roce 2011. Tyto priority se dále začaly podrobněji rozpracovávat do jednotlivých operačních programů.

Pro období 2014-2020 předložilo Ministerstvo pro místní rozvoj koncem května 2012 Podklad pro přípravu Dohody. V tomto dokumentu ministerstvo navrhlo složení operačních programů pro toto období.

Dohoda o partnerství byla schválena vládou premiéra Bohuslava Sobotky na zasedání dne 9. dubna 2014. Finální podoba struktury operačních programů by měla být známa nejdéle do tří měsíců od přijetí Dohody Evropskou komisí²⁵.

Dne 26.8.2014 EU schválila Dohodu o partnerství. Schválení tohoto dokumentu předcházelo jeden a půl roku neformálního vyjednávání a půl roku formálního vyjednávání. Díky této Dohodě bude moci Česká republika čerpat finanční prostředky z evropských strukturálních a investičních fondů v období 2014-2020. Česká republika se zařadila mezi dalších 14 členských států, které mají schválenou Dohodu, a může se začít soustředit na vyjednávání o operačních programech. Pro období 2014-2020 ČR prozatím počítá s operačními programy uvedenými v Tabulce 4, kapitola 5.1., které budou čerpat finance ze strukturálních fondů.

²⁴ Článek 15, *Obsah Dohody o partnerství z nařízení evropského parlamentu a rady EU č. 1303/2013 ze dne 17.12.2013*. Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha 17.12.2013. Dostupné online z:

<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Dohoda-o-partnerstvi>. (7.11.2014)

²⁵ *Schválení Dohody o partnerství*. Ministerstvo pro místní rozvoj, 9.4.2014. Dostupné online z: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2014?page=21>. (15.10.2014)

2.5.3. Strategie Evropa 2020

Jedná se o hlavní hospodářskou reformní agendu Evropské unie do roku 2020. Strategie má za úkol dosáhnout takového hospodářského růstu, který bude založen na principech znalostní ekonomiky, bude udržitelný a bude podporovat začleňování, a to jak sociální tak územní. V příštích 10 letech se tato reforma dotkne výrazné části sektorových politik a její naplňování bude mít široké dopady na hospodářské a sociální prostředí v jednotlivých členských státech²⁶.

Strategie Evropa 2020 byla zahájena v roce 2010. Je to desetiletá strategie, jejímž účelem je dosáhnout větší zaměstnanosti a hospodářského růstu. Neslouží jen k překonání současné krize, ze které se evropské ekonomiky postupně zotavují, ale má taky pomoci vyřešit nedostatky současného modelu hospodářského růstu, dále vyřešit podmínky pro inteligentní a udržitelný růst podporující sociální začlenění.

Do konce desetiletí by měla Evropská unie dosáhnout pěti stanovených cílů.

Cíle strategie Evropa 2020:

- Vytváření nových pracovních míst a růst zaměstnanosti
- Boj proti změně klimatu a energické závislosti
- Snížení chudoby
- Výzkum a vývoj
- Sociální začlenění

Aby bylo těchto cílů dosaženo, stanovila si Evropská unie v rámci strategie Evropa 2020 sedm stěžejních iniciativ. Pomocí těchto iniciativ mohou orgány EU a vnitrostátní orgány členských států spojit své úsilí v plnění cílů strategie Evropa 2020.

Iniciativy strategie Evropa 2020

- Priorita 1: Inteligentní růst

²⁶ *Strategie Evropa2020*. Vláda ČR. 2014. Dostupné online z: www.vlada.cz/evropske-zalezitosti/evropske-politiky/strategie-evropa-2020/strategie-evropa2020-78695.. (2.1.2015)

- Digitální agenda pro Evropu
- Unie inovací
- Mládež v pohybu
- Priorita 2: Udržitelný růst
 - Evropa méně náročná na zdroje
 - Průmyslová politika pro éru globalizace
- Priorita 3: Růst podporující začlenění
 - Program pro nové dovednosti a pracovní místa
 - Evropská platforma pro boj proti chudobě

Strategie Evropa 2020 se zaměřuje na tyto tři hlavní priority. První prioritou je Inteligentní růst. Tato priorita je zaměřena na rozvoj ekonomiky založený na znalostech a inovacích z předchozích let. Druhou prioritou je Růst podporující začlenění. Tato priorita má za úkol podporu ekonomiky s vysokou zaměstnaností, jejíž hlavním znakem bude sociální a územní soudržnost. Poslední třetí prioritou je Udržitelný růst. Hlavním cílem této priority je podpora ekologičtější a konkurenceschopnější ekonomiky méně náročné na zdroje²⁷.

Nehledě na tyto cíle, EU využívá k plnění svých priorit i dalších nástrojů, jako je jednotný evropský trh, rozpočet EU a zahraničněpolitický program²⁸.

2.6. Vymezení jednotek NUTS a LAU

Slouží k nejrůznějšímu vzájemnému porovnání (hlavně k účinnosti vynaložených finančních prostředků). NUTS je tzv. nomenklatura územních statistických jednotek (z francouzštiny Nomenclature des unités territoriales statistiques) a LAU je tzv. místní správní jednotka (z angličtiny Local administrative unit). Vymezení má zásadní význam pro statistické účely EU a pro účely rozdělení regionů do různých úrovní pro jednotlivé cíle s regionálním dopadem na strukturální

²⁷ *Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014-2020*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 2014. Dostupné online z: https://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR_2014-2020.pdf. (10.12.2014)

²⁸ *Strategie Evropa2020*. Evropská komise. 2014. Dostupné online z: http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_cs.htm. (9.10.2014)

politiky EU. Rozdělení území je náročná činnost jak pracovně tak i odborně, protože vstup dalšího nového členského státu EU je podmíněn zavedením těchto hierarchicky uspořádaných územních jednotek (NUTS a LAU). Jednotky NUTS měly původně pět kategorií (I-V) pro rozdělení regionů, později byly jednotky NUTS IV a NUTS V nahrazeny jednotkami LAU k 1.8.2011, které mají kategorie dvě (I-II).

NUTS I

- Jedná se o územní jednotku typu velkých oblastí (země, makroregiony) daného státu (největší srovnávací jednotka).
- Obvykle je tvořena několika dalšími jednotkami na úrovni NUTS II.
- Česká republika spadá do oblasti NUTS I.

NUTS II

- Jedná se o jednotku řádově nižší, odpovídá úrovni středního územně správního členění daného státu.
- Velikost této oblasti udává počet obyvatel (1-2 miliony obyvatel).
- Rozloha území 3-10 tisíc km².
- V ČR do NUTS II spadá 8 jednotek (1-3 kraje, 1-1,66 milionů obyvatel).
- Jedná se o regiony například Praha, Jihozápad, Severovýchod

NUTS III

- Jedná se o nejnižší úroveň územně správního celku státní správy (kraje).
- Počet obyvatel 200-400 tisíc.
- Rozloha území 1-3 tisíce km²
- Například kraj Vysočina, Jihomoravský kraj²⁹

LAU I (dříve NUTS IV)

- Jedná se o úroveň okresů a mikroregionů.
- Zahrnuje řádově desítky až stovky obcí
- Například okres Jihlava, okres Třebíč

²⁹ ZMRHALOVÁ, Adéla. *Investiční výstavba v rámci regionálního rozvoje*. Brno. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. 2013. str. 17-18

LAU II (dříve NUTS V)

- Jedná se o úroveň obcí, případně "pověřených" obcí, tj. obcí s přenesenou působností státní správy
- Například Jihlava, Pelhřimov

Jednotky NUTS a LAU jsou v zásadě vymezeny historickými hranicemi (státu, oblasti, regionu), kde se zohledňují i hlediska demografická, konfigurace terénu a přirozeného pohybu obyvatel.

Kritéria pro hodnocení území lze získat z rozdílů mezi jednotlivými regiony, sociální a ekonomické úrovně nebo demografie.

K podpoře územních jednotek slouží strukturální fondy, které mají za úkol pomoci dalšímu rozvoji podnikání v regionech, které jsou znevýhodněny z hlediska hospodářských a přírodních podmínek. Dále jde o podporu v regionech se slabším rozvojovým potenciálem, které mají předpoklady pro aktivní využití podpůrných prostředků³⁰.

3. PŘÍČINY VZNIKU A VÝVOJOVÉ ETAPY VZNIKU REGIONÁLNÍ POLITIKY

3.1. Vznik regionální politiky EU

Regionální politika Evropské unie představuje po zemědělské politice druhou největší výdajovou kategorii, kolem 35% z celkového rozpočtu Unie³¹.

Pro založení regionální politiky bylo několik důvodů, ale mezi hlavní patří ekonomické politické, sociální, ekologické nebo třeba sblížení ekonomik členských států, které je stěžejní pro fungování měnové unie.

³⁰ POTLUKA, Oto a kolektiv. *Průvodce strukturálními fondy Evropské unie*. 1.vyd. Praha. IREAS, o.p.s. 2003. str. 49. ISBN 80-86684-02-4

³¹ BACHE, Ian. *The Politics of European Union Regional Policy*. 1.vyd. Sheffield. Sheffield Academic Press, 1998. str. 13. ISBN 1850758638

Jako hlavní cíl si regionální politika klade snížení rozvojových rozdílů v jednotlivých regionech a jejich sociální a ekonomickou soudržnost. Obzvláště ekonomická soudržnost byla hlavní motiv vzniku regionální politiky, protože velké regionální ekonomické nerovnosti mají podstatný vliv na vývoj a výkonnost ekonomiky. Postupným snižováním ekonomické nerovnosti se regiony snaží dostat na přibližně stejnou úroveň, což vede ke zvýšení konkurenceschopnosti nebo k lepšímu vývoji regionu. Z dlouhodobého hlediska spočívá účel regionální politiky v podpoře firem a podniků, které podnikají v určitém regionu, čímž zvyšují ekonomickou aktivitu, snižují nezaměstnanost a tím pádem i sociální výdaje. Pro fungování měnové politiky Evropské unie je nezbytně nutné, aby se sbližovaly i ekonomiky všech členských států EU³².

Integrační proces může mít i negativní následky, které zmírňují nástroje regionální politiky, jež vyplývají například z nutnosti restrukturalizace zastaralého průmyslu nebo jsou spojeny se společnou zemědělskou politikou³³. Některé silné a vyspělé regiony se občas dostanou do situace, kdy hrozí jejich odtržení, proto se vlády musí snažit o udržení soudržnosti ve všech regionech³⁴.

Při rozvoji ekonomické aktivity v zaostalých regionech EU vydělávají bohatší regiony, neboť vznikají nové trhy a roste poptávka po produktech z těchto vyspělých oblastí³⁵.

³² *Regionální politika EU. Integrace.* 30.3.2000. Dostupné online z: <http://www.integrace.cz/integrace/clanek.asp?id=8>. (25.4.2013)

³³ ROVNÁ, Lenka. *Regionální politika Evropské unie*. In: *Mezinárodní politika*, 27, 2003, š.4, str. 4

³⁴ ZMRHALOVÁ, Adéla. *Investiční výstavba v rámci regionálního rozvoje*. Brno. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. 2013. str. 19

³⁵ *Regionální politika EU. Integrace.* 30.3.2000. Dostupné online z: <http://www.integrace.cz/integrace/clanek.asp?id=8>. (25.4.2013)

3.2. Etapa 1957-1987³⁶

Už od začátku evropské integrace byly disparity mezi jednotlivými oblastmi nežádoucí. V roce 1958 byl regionální HDP v Kalábrii pětkrát menší než v Hamburku³⁷. V Římské smlouvě z roku 1957 přesně není specifikováno vytvoření a založení regionální politiky, v Článku 2 se pouze signatáři zmiňují o „vytvoření společného trhu a postupným odstraňováním rozdílů mezi hospodářskými politikami členských států, podporovat harmonický rozvoj hospodářských činností ve Společenství, nepřetržitý a vyvážený růst, vyšší stabilitu, rychlejší zvyšování životní úrovně a užší kontakty mezi členskými státy“³⁸.

V této době ještě nebyla založena samostatná regionální politika, protože předpoklad volného trhu uvažoval s tím, že si volný trh poradí sám s lokálními problémy. Tehdejší vlády ani nejevily zájem o společnou regionální politiku, jelikož řešily regionální problémy v rámci jiných politik a hlavní odpovědnost nesly národní vlády. Díky Římské smlouvě vznikla Evropská investiční banka, která poskytovala hlavně půjčky zaostalejším regionům na realizaci jejich projektů. V této době byl také založen Evropský sociální fond (European Social Fund – ESF) a po tom co byla zavedena společná zemědělská politika tak v roce 1962 vznikl Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund – EAGGF). Politiky těchto fondů měly pozitivní dopady na regionální politiku³⁹.

V roce 1973, po rozšíření Společenství o Velkou Británii, Irsko a Dánsko výrazně stoupl zájem o regionální politiku. Nejvíce se o to zasadila Velká Británie, která si kompenzovala prostřednictvím regionální politiky ztráty ze společné zemědělské politiky⁴⁰.

³⁶ Vývojové etapy regionální politiky dle rozdělení Evropské komise. *Historie regionální politiky*. Evropská komise. 2.12.2014. Dostupné online z:

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/milestones/index_cs.cfm (2.1.2015)

³⁷ BACHE, Ian. *The Politics of European Union Regional Policy*. 1.vyd. Sheffield. Sheffield Academic Press, 1998. str. 31. ISBN 1850758638

³⁸ *Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství*. Euroskop. Dostupné online z: http://www.euroskop.cz/gallery/2/756-smlouva_o_es_nice.pdf. (25.4.2013)

³⁹ BACHE, Ian. *The Politics of European Union Regional Policy*. 1.vyd. Sheffield. Sheffield Academic Press, 1998. str. 34. ISBN 1850758638

⁴⁰ BACHE, Ian, GEORGE a Stephen, BULMER, Simon. *Politics in the European Union*. 3.vyd. Oxford. Oxford University Press, 2011. str. 384. ISBN 0199544813

V březnu roku 1975 vznikl Evropský fond regionálního rozvoje (European Regional Development Fund – ERDF), základní nástroj pro snížení vývojových rozdílů mezi regiony. Jednotlivé členské státy se k tomuto fondu stavěly rozdílně, například Velká Británie, Irsko a Itálie požadovaly co největší objem fondu na rozdíl od SRN nebo Belgie, které chtěly co nejmenší⁴¹. V období let 1975-1978 bylo vyčleněno 1,3 miliard Evropských měnových jednotek (European Currency Unit – ECU)⁴². Většina projektů byla zaměřena zejména na průmysl nebo infrastrukturu a fond vždy financoval 50% nákladů na projekt a zbylých 50% bylo financováno z domácích prostředků (tzv. match-funding).

Ještě větší tlak na regionální politiku přišel po přistoupení Řecka v roce 1981 a Španělska a Portugalska v roce 1986^{43 44}.

3.3. Etapa 1988-1992

V roce 1987 přišla zásadní reforma regionální politiky v podobě Jednotného evropského aktu, který stanovil do konce roku 1992 v Článku 130a coby cíl Společenství vytvoření politiky směřující k „posilování ekonomické a sociální soudržnosti s cílem snížit rozdíly v hospodářské vyspělosti různých regionů a zaostalost méně favorizovaných regionů, včetně venkovských oblastí“⁴⁵.

Reforma zavedla čtyři základní principy realizace regionální politiky:

- Princip koncentrace
 - Měl by přispívat ke sjednocení sledovaných cílů a tím pádem i ke zefektivnění využití vynaložených finančních prostředků

⁴¹ BACHE, Ian. *The Politics of European Union Regional Policy*. 1.vyd. Sheffield. Sheffield Academic Press, 1998. str. 39. ISBN 1850758638

⁴² WALLACE, Helen, POLLACK, Mark A. a YOUNG, Alasdair R. *Policy-Making in the European Union*. 6.vyd. Oxford. Oxford University Press, 2010. str. 217. ISBN 0199544824

⁴³ BACHE, Ian, GEORGE, Stephen, a BULMER, Simon. *Politics in the European Union*. 3.vyd. Oxford. Oxford University Press, 2011. str. 368. ISBN 0199544813

⁴⁴ ZMRHALOVÁ, Adéla. *Investiční výstavba v rámci regionálního rozvoje*. Brno. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. 2013. str. 20-21

⁴⁵ *Jednotný evropský akt*. Eur-Lex, s.11. Dostupné online z: http://eur-lex.europa.eu/cs/treaties/treaties_other.htm. (25.4.2013)

- Princip programování
 - Sleduje problematiku v co nejširších socio-ekonomických souvislostech a to jak ve smyslu prostorovém tak i časovém
- Princip partnerství
 - Zabývá se spoluprací mezi Evropskou komisí a národními orgány na úrovni státní, regionální i místní, které jsou kompetentní pro přípravu a realizaci podpůrných programů
- Princip adicionality
 - Zajišťuje, aby poskytnuté prostředky byly pouze doplněk a ne náhrada za prostředky z veřejných rozpočtů ve státě, kde je poskytována podpora

K regionální politice byla přidružena sociální a zemědělská politika a tyto politiky se pak integrovaly v tzv. strukturální politiku. Nyní strukturální politika obsahovala tři fondy: Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), Evropský sociální fond (ESF) a Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond (EAGGF). Reforma přinesla navýšení finanční podpory strukturálním fondům, jelikož by se měly výdaje na strukturální fondy mezi lety 1987-1993 zdvojnásobit⁴⁶.

Další důležitý krok ve vývoji regionální politiky bylo podepsání Smlouvy o Evropské unii (Maastrichtská smlouva), která vstoupila v platnost k 1.1.1993. Na zasedání Evropské rady v Edinburgu se usneslo, že budou prostředky regionální politiky navýšeny na dvojnásobek, tedy že z 18,6 miliard ECU v roce 1992 dosáhnou 30 miliard ECU v roce 1999, tím pádem pokrytí by se mělo zvýšit z 43% na 51% evropské populace^{47 48}.

⁴⁶ *Smlouva o Evropské unii*. Euroskop. 2006. Dpístupné online z: <http://www.2euroskop.cz/data/files/10/BD18A0DA-A88A-46C6-A0AA-E385AA15DDAC.pdf> (25.4.2013)

⁴⁷ BACHTLER, John. *Reforming the Structural Funds: options of change*. č.26. University of Strathclyde. Regional and Industrial Paper Series. 1997. str. 6

⁴⁸ ZMRHALOVÁ, Adéla. *Investiční výstavba v rámci regionálního rozvoje*. Brno. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. 2013. str. 21-22

3.4. Etapa 1993-1999

Během období 1993-1999 byl zachován trend snižování části výdajů na společnou zemědělskou politiku. Tento podíl nesměl přesáhnout 74% reálného tempa růstu HND.

Naopak v oblasti politiky soudržnosti došlo ke zvyšování výdajů na regionální a strukturální politiku a to ve výši až 41% celkového rozpočtu.

Pro podporu hospodářsky slabších členských států vznikl na základě Maastrichtské smlouvy a nátlaku Španělska roku 1993 Kohezní fond (neboli také Fond soudržnosti, Cohesion Fund). Sloužil jako nástroj na pomoc ekonomicky slabším státům splnit maastrichtská kritéria⁴⁹. Šlo o země, jejichž HDP bylo menší než 90% průměru EU, tedy o Řecko, Portugalsko, Španělsko a Irsko. V letech 1994-1999 se z Kohezního fondu vyčerpalo 16,7 miliard ECU⁵⁰.

Celkový strop rozpočtu se postupně zvýšil z 1.21% HNP EU v roce 1995 na 1.27% HNP EU v roce 1999⁵¹.

V roce 1993 vznikl čtvrtý strukturální fond Finanční nástroj pro řízení rybolovu (Financial Instrument for Fisheries Guidance – FIFG).

3.5. Etapa 2000-2006

Další důležitá reforma byla provedena na základě dosavadních zkušeností pro období 2000-2006. EU se měla rozšířit o země střední a východní Evropy, jejichž HDP dosahoval přibližně třetiny unijního průměru. Pokud by se podmínky nezměnily, tak po připojení České republiky, Polska, Maďarska a Slovenska by se objem fondu musel zvednout na 48 miliard eur, přičemž po připojení všech 10 zemí střední a východní Evropy, Malty a Kypru by se tato částka ještě zdvojnásobila⁵².

⁴⁹ Maastrichtská kritéria, jsou kritéria pro členské státy EU pro vstup do třetí fáze Evropské hospodářské a měnové unie a pro zavedení eura. Obsahují cenovou stabilitu, stabilitu devizového kurzu, konvergenci dlouhodobých úrokových sazeb a veřejné finance (výše hrubého veřejného důchodu a deficit veřejného rozpočtu)

⁵⁰ DALL'ERBA, Sandy. *European Regional Development Policies*. European Union Centre et University of Pau. Květen 2003. str. 13. Dostupné online z: <http://ips.uiuc.edu/eu/dallerba2.pdf> . (25.4.2013)

⁵¹ Víceletý finanční rámec na období 1993-1999. Euroskop.2014. Dostupné online z: <https://www.euroskop.cz/8904/sekce/vicelety-financni-ramec/> (2.1.2015)

⁵² BACHE, Ian, GEORGE, Stephen a BULMER, Simon. *Politics in the European Union*. 3.vyd. Oxford.

Reforma ve výsledku přinesla zjednodušení celého procesu, větší koncentraci a efektivitu finančních prostředků. Také se omezily prioritní cíle ze šesti na tři a došlo k redukci plošnosti poskytované pomoci a ke zdokonalení kontroly.

Zaměření cílů v období 2000-2006:

- Cíl 1:

Podpora rozvoje ekonomicky zaostávajících regionů, které jsou definovány HDP na obvykle nižším než 75% průměrného HDP EU.

- Cíl 2:

Pomoc regionům, které procházejí ekonomickou a sociální restrukturalizací.

- Cíl 3:

Pomoc členským státům v rozvoji lidských zdrojů a v řešení problému nezaměstnanosti.

Na období let 2000-2006 bylo vyhrazeno 275 miliard eur a z toho 45 miliard připadlo novým členským zemím⁵³.

Na zasedání Evropské rady v Berlíně v roce 1999 vznikly nové fondy na pomoc kandidátským zemím: Nástroj předvstupních strukturálních politik (Instrument for Structural Policies for Pre-accession – ISPA) a Zvláštní předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova (Special Accession Programme for Agriculture and Rural – SAPARD). Tyto fondy financovaly projekty životního prostředí, dopravních sítí nebo zemědělství. Na tyto projekty bylo v období 2000-2006 vyčleněno 80 miliard eur. Tyto dva nástroje doplnily program Pomoc Polsku a Maďarsku při restrukturalizaci hospodářství (Pologne-Hongrie Actions pour la Reconversion Economique – PHARE), který byl založen už roku 1989 jen pro Maďarsko a Polsko a postupem času se přidaly i další kandidátské země⁵⁴.

Oxford University Press, 2011. str. 376. ISBN 0199544813

⁵³ BACHTLER, John. *Reforming the Structural Funds: options of change*. č.26. University of Strathclyde. Regional and Industrial Paper Series. 1997. str. 11

⁵⁴ ROVNÁ, Lenka. *Regionální politika Evropské unie*. In: *Mezinárodní politika*, 27, 2003, č.4, str. 5

V tomto období byl pro Českou republiku, jakožto nového členského státu (vstup do EU v roce 2004), důležitý stav regionální politiky EU. Důvodem byla nízká hospodářská vyspělost dalších nových členských států EU⁵⁵.

3.6. Etapa 2007-2013

Po rozšíření EU o země východní Evropy se zvýšila regionální disparita v rámci EU. Evropská unie se rozrostla na 28 členů a tím počet obyvatel stoupl o 20%, ale celkový HDP jen o 4-5% a průměrný příjem klesl zhruba o 10%⁵⁶. Jestliže by se regionální politika nereformovala, tak by se časem zhroutila. Na období 2007-2013 Evropská komise představila návrh už v roce 2004 a to pod názvem Nové partnerství pro soudržnost: konvergence, konkurenceschopnost a kooperace⁵⁷.

Cíle na období 2007-2013:

- Cíl 1:
Konvergence (podpora vzniku a růstu pracovních míst v zaostalejších oblastech)
- Cíl 2:
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (podpora ekonomiky v městských, venkovských a průmyslových oblastech)
- Cíl 3:
Evropská územní spolupráce (podpora vyváženého rozvoje EU)⁵⁸

Rozpočet na toto programové období činil 862,4 mld. EUR. Více než třetina toho to rozpočtu (35,7%) byla určena na regionální politiku. Nejvíce prostředků (cca 82%) z vyčleněných peněz na regionální politiku putovalo do regionů, které spadají pod Cíl 1- Konvergence, a v případě nových členských států byl tento podíl ještě vyšší). Jednalo se o regiony s HDP nižším než 75% průměru EU. Většina regionů

⁵⁵ ZMRHALOVÁ, Adéla. *Investiční výstavba v rámci regionálního rozvoje*. Brno. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. 2013. str. 22-23

⁵⁶ BAUN, Michael a MAREK, Dan. *EU Cohesion Policy after Enlargement*. 1.vyd. Basingstoke. Palgrave Macmillan. 2008. str. 15-33. ISBN 9780230524729

⁵⁷ BACHTLER, John, WISHLADE, Fiona a YUILL, Douglas. *Regional Policies after 2006*. č.51. University of Strathclyde. Regional and Industrial paper series. 2003. str. 16-17. ISBN 1-871130-57-3

⁵⁸ *Informace o fondech*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Leden 2007. Dostupné online z: www.strukturální-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU. (25.4.2013)

spadajících do Cíle 1 se nachází ve státech střední a východní Evropy, které se staly členy EU během let 2004-2007. Cíl 1 byl považován za jednu z hlavních priorit EU.

Pod Cíl 2 – Regionální konkurence a zaměstnanost spadaly regiony, které nespadaly do Cíle 1. Tedy tyto regiony měly HDP vyšší než 75% průměru EU. Tyto oblasti nepotřebovaly tak naléhavou pomoc, jako to je v případě cíle Konvergence, proto byla alokace prostředků podstatně nižší.

Cíl 3 – Evropská územní spolupráce podporuje harmonický a vyvážený rozvoj na území EU, tedy i další integraci EU pomocí přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce.^{59 60}

Tabulka 1: Cíle a nástroje regionální politiky EU v období 2000-2006 a 2007-2013

2000-2006		2007-2013	
Cíle	Finanční nástroje	Cíle	Finanční nástroje
Fond soudržnosti	Fond soudržnosti	Konvergence	ERDF
Cíl 1	ERDF		ESF
	ESF		Fond soudržnosti
	EAGGF		
	FIFG		
Cíl 2	ERDF ESF	Regionální konkurence- schopnost a zaměstnanost regionální úroveň národní úroveň: Evropská strategie zaměstnanosti	ERDF ESF
Cíl 3	ESF		
INTERREG	ERDF	Evropská územní spolupráce	ERDF
URBAN	ERDF		
EQUAL	ESF		
Leader+	EAGGF		
Rozvoj venkova a restrukturalizace odvětví rybolovu mimo cíl 1	EAGGF FIFG		
9 cílů	6 nástrojů	3 cíle	3 nástroje

Zdroj: Evropská komise. 2006

⁵⁹ *Finanční alokace pro splnění cílů v období 2007-2013*. EurActiv. 2008. Dostupné online z: www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj. (25.4.2013)

⁶⁰ ZMRHALOVÁ, Adéla. *Investiční výstavba v rámci regionálního rozvoje*. Brno. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. 2013. str. 23-25

Tabulka 2: Přehled pravidel pro příspěvky do fondů

Region spadající pod	Maximálně	Jde-li o zemi využívající Fond soudržnosti
Cíl 1	75%	Může příspěvek vzrůst až na 80%
Cíl 2 či 3	50%	
Investice do infrastruktury		
Cíl 1	40%	50%
Cíl 2	25%	
Investice do firem		
Cíl 1	35%	
Cíl 2	15%	

Zdroj: POTLUKA, Oto a kolektiv. *Průvodce strukturálními fondy Evropské unie*. 2003. str. 51

V rámci regionální politiky EU je čerpání finančních prostředků realizováno v rámci tzv. operačních programů (OP). Jedná se o nejdůležitější dokumenty z pohledů realizátorů a žadatelů. Operační programy mají dvě verze – tematické OP a regionální OP. Operační programy popisují souhrnné priority, řízení a finanční zdroje a upřesňují intervence na národní úrovni včetně jednotlivých regionů v dané členské zemi EU. Tematické OP se zabývají problematikou určitého sektoru nebo oblasti (např. životní prostředí, doprava, podnikání,...), regionální OP jsou zaměřeny pouze na jeden region (NUTS II). Logická struktura je u všech programů velice podobná.

Na základě Národního rozvojového plánu ČR pro období 2007-2013 a Národního strategického referenčního rámce přijala Česká republika 24 operačních programů, které byly předány k projednání k Evropské komisi. Realizace operačních programů byla možná k 1. 1. 2007.

Jde o tyto operační programy:

- Životní prostředí
- Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- Výzkum a vývoj inovace
- Podnikání a inovace
- Lidské zdroje zaměstnanost
- Doprava
- Integrovaný operační systém

- Technická pomoc
- 7 Regionálních operačních programů
- 2 programy pro region soudržnosti hlavního města Prahy
- 9 programů evropské územní spolupráce

Všechny tyto operační programy byly zaměřeny na tři cílové politiky soudržnosti EU – Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce. V období 2007-2013 ČR čerpala 26,7 miliard eur ze strukturálních fondů a z Fondů soudržnosti.

Tabulka 3: Operační programy v ČR v období 2007-2013

Operační program	%	Příspěvek EU (€)
Cíl konvergence (Celá ČR kromě Prahy)		
OP Podnikání a inovace (OP PI)	11,75	3 041 312 546
OP Výzkum a vývoj pro inovace (OP VV)	8	2 070 680 884
OP Životní prostředí (OP ŽP)	19	4 917 867 098
OP Doprava (OP D)	22,25	5 759 081 203
Integrovaný operační program (IOP)	6	1 553 010 664
Regionální operační programy (ROP)-7	18	4 659 031 986
<i>ROP Střední Čechy</i>	12	559 083 839
<i>ROP Jihozápad</i>	13,3	619 651 254
<i>ROP Severozápad</i>	16,01	745 911 021
<i>ROP Jihovýchod</i>	15,12	704 445 636
<i>ROP Severovýchod</i>	14,09	656 457 606
<i>ROP Moravskoslezsko</i>	15,37	716 093 217
<i>ROP Střední Morava</i>	14,11	657 389 413
OP Technická pomoc (OP TP)	1	263 026 044
OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)	7	1 837 421 405
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)	7	1 828 714 781
Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (Praha)		
OP Konkurenceschopnost (OP PK)	70,9	264 072 631
OP Adaptabilita (OP PA)	29,1	108 385 242
Cíl Evropská územní spolupráce (vybrané regiony)		
Přeshraniční spolupráce - 5 OP	90,37	351 589 957
Transnárodní a meziregionální spolupráce - 2 OP	9,63	37 461 150
CELKEM		26 691 655 591

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2007

Alokace z prostředků Fondu soudržnosti na období 2007-2013

Celková alokace zdrojů v letech 2007-2013 byla 26.7 miliard eur. Od počátku financování období 2007-2013 EU pomohla ČR:

- Vytvořit více než 15 000 pracovních míst v různých odvětvích ekonomiky, jako například v oblasti výzkumu a inovací.
- Poskytnout přímou investiční podporu pro téměř 6000 malých a středních podniků.
- Podpořit 45 projektů spolupráce mezi podniky a výzkumnými institucemi.
- Podpořit asi 1.5 milionu lidí v jejich úsilí bojovat proti nezaměstnanosti nebo sociálnímu začlenění.
- Zlepšit silniční infrastrukturu a dostupnost, včetně rekonstrukce téměř 2 000 km silnic, včetně 200 km nových silnic.
- Nakoupit více než 500 ekologických vozidel veřejné dopravy.
- Investovat téměř 190 projektů obnovitelných zdrojů energie a 194 projektů nakládání s odpady.
- Zrekonstruovat více než 200 historických památek.
- Zlepšit zdravotní, sociální a vzdělávací služby a infrastrukturu.
- Umožnit téměř všem základním a středním školám investovat do problémových oblastí vzdělávání s odpovídajícími zařízeními prostřednictvím zjednodušených nákladů.
- Vytvořit 325 center celoživotního vzdělávání na středních školách⁶¹.

4. PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014-2020

4.1. Finanční nástroje

Hlavním cílem finančních nástrojů je implementování co největšího soukromého kapitálu a to bez nutnosti trvalého dotování projektu.

⁶¹ *Cohesion Policy and the Czech Republic*. Europa. Duben 2014. Dostupné online z: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_en.cfm. (8.10.2014)

Jedná se o nový způsob účinného čerpání omezených prostředků Kohezní politiky EU. Zajišťuje větší míru využívání těchto prostředků efektivnějším, prospěšnějším a udržitelnějším způsobem. Nové finanční nástroje by měly garantovat přímou finanční a socio-ekonomickou návratnost. Dále jsou nové finanční nástroje posíleným projevem posunu zaměření budoucí politiky soudržnosti⁶².

Finanční nástroje by měly být orientovány na takové oblasti, které mají z pohledu státu vysoký ekonomický výnos. To znamená, že nejde o výnos projektu jako takového, ale o souhrn ekonomických hodnot jako například růst HDP, zaměstnanost nebo úsporu výdajů. A na druhou stranu jsou tyto oblasti rizikové pro soukromé investory, kterým za normálních podmínek nepřináší očekávaný výnos⁶³.

Navazují na implementaci zkušeností s finančními nástroji z minulých cyklů politiky soudržnosti a odráží jejich význam ve víceletém finančním rámci pro období 2014-2020. Právní a politický rámec na období 2014-2020 vyzývá k dalšímu rozšíření a posílení využívání finančních nástrojů v novém programovém období jako efektivnější a udržitelnější alternativu k doplnění tradičních zdrojů financování⁶⁴.

Nový právní a politický rámec pro podporu a zvýšení využití finančních nástrojů v rámci politiky soudržnosti v programovém období 2014-2020:

- Nabízí větší flexibilitu pro členské státy a regiony EU v segmentu cílových odvětví a implementačních struktur
- Poskytuje stabilní implementační rámec založený na jasném a detailním souboru pravidel, a to na základě stávajících pokynů a zkušeností
- Zachycuje synergie mezi finančními nástroji a jinými formami podpory, jako jsou například dotace, a zajišťuje kompatibilitu s finančními nástroji nastavenými a realizovanými na úrovni EU v rámci nepřímých pravidel řízení

⁶² ZAHRADNÍK, Petr. *Návratné Finanční nástroje a jejich role v rámci Kohezní politiky EU*. Vláda ČR. 2014. Dostupné online z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/ekonomicka_rada/aktualne/NERV_PetrZahradnik_Navratne-financni-nastroje.pdf. (9.10.2014)

⁶³ *Finanční nástroje*. Seminář. Přednášející: ing. Martin HANZLÍK. Ostrava 19.11.2013

⁶⁴ *Financial Instruments*. Europa. 2014. Dostupné online z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/fin_inst/aim_en.cfm. (9.10.2014)

Společná ustanovení nařízení obsahují samostatnou část týkající se finančních nástrojů – Hlava IV články 37 až 46⁶⁵.

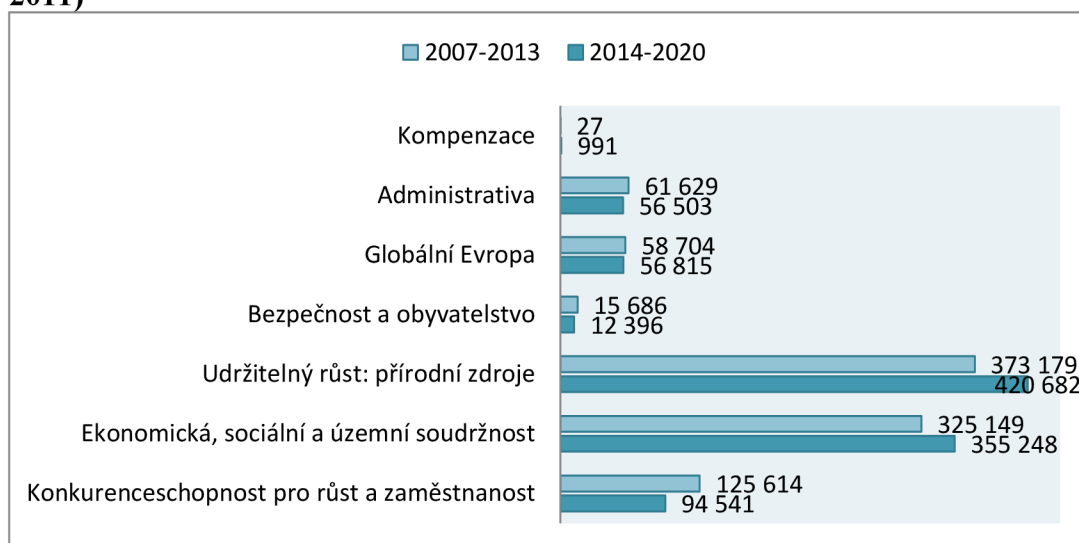
4.2. Rozdíly oproti programovému období 2007-2013

- Členské státy a řídicí orgány mohou použít finanční nástroje ve vztahu ke všem tematickým cílům, na něž navazují operační programy a pro všechny fondy za účelem účinného a efektivního využití
- Nový rámec obsahuje jasná pravidla, která umožňují lepší kombinace finančních nástrojů s jinými formami podpor, zejména dotacemi, a zároveň nadále udržuje systém dobře navrženého režimu podpor, které splňují konkrétní potřeby členských států a regionů
- Finanční nástroje jsou zvláštní kategorií výdajů a jejich úspěšný návrh a realizace závisí na správném vyhodnocení nedostatků a potřeb trhu. Finanční nástroje by měly být navrženy na základě posouzení ex ante, které odhalí různá selhání trhu či ne právě optimální investiční situace. Takové hodnocení ex ante rovněž pomůže, aby se zabránilo překrývání a nesrovnalosti mezi finančními nástroji prováděnými různými aktéry na různých úrovních (Ex ante – očekávaný stav)⁶⁶.

⁶⁵ *Financial Instruments*. Europa. 2014. Dostupné online z:
http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/fin_inst/features_en.cfm. (9.10.2014)

⁶⁶ *Financial Instruments*. Europa. 2014. Dostupné online z:
http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/fin_inst/change_en.cfm. (9.10.2014)

Graf 1: Rozdíl financování pro období 2007-2013 a 2014-2020 (cenová hladina 2011)

Zdroj: Evropská komise. 2012

4.3. Finanční alokace v období 2014-2020

Celkově reformovaná politika soudržnosti zpřístupní pro programové období 2014-2020 až 351,8 miliard eur na investice do evropských regionů, měst a ekonomiky. Jedná se o primární investiční nástroj EU pro naplnění cílů strategie Evropa 2020.

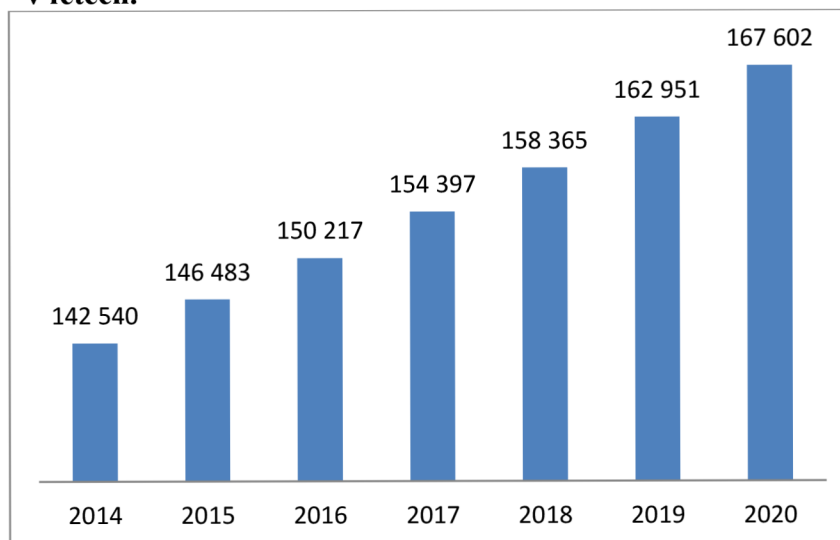
Finanční podpora bude čerpána prostřednictvím ERDF a bude klíčově zaměřená na podporu pro malé a střední podniky, jejichž cílem je zdvojnásobit podporu na 70-140 miliard eur na dobu více než 7 let.

Pro období 2014-2020 vyčlenila EU finanční prostředky ve výši 1 082 555 miliard eur.

Rozpočet pro rok 2014 činí 142 540,5 miliard eur⁶⁷.

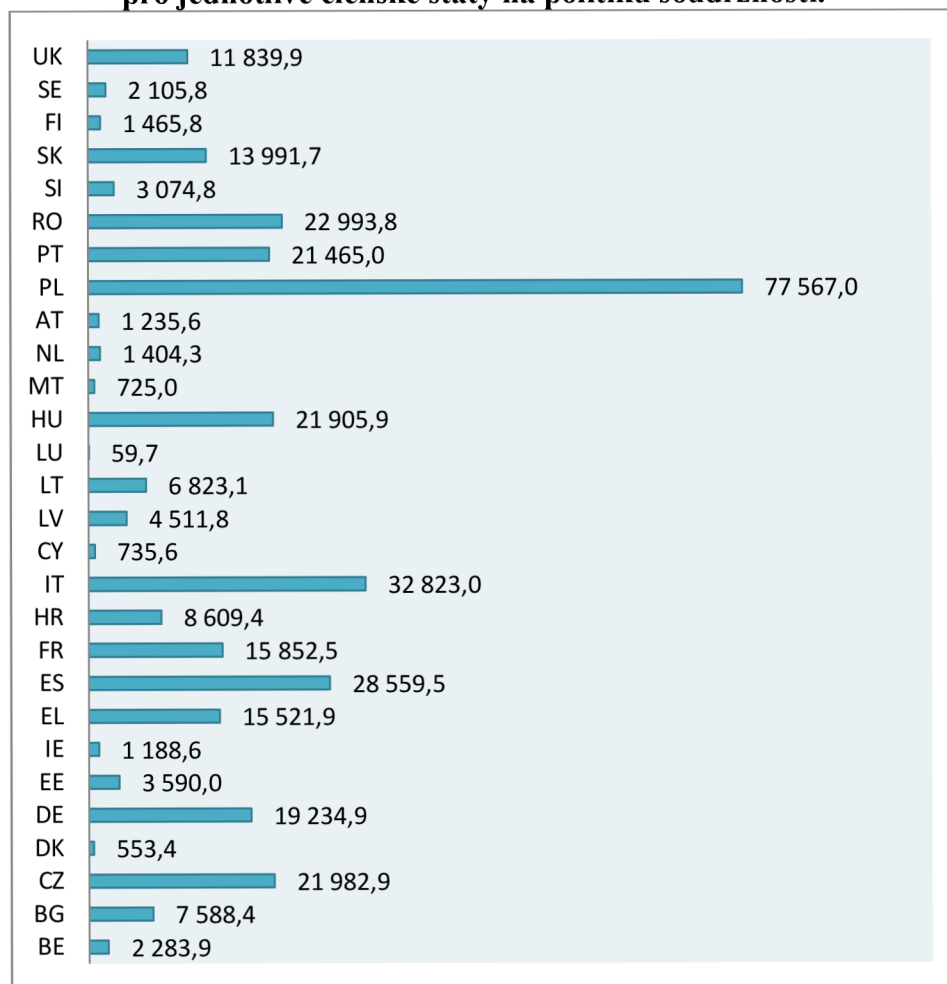
⁶⁷ Rozdělení finančních prostředků na období 2014-2020. Evropská komise. 2014. Dostupné online z: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_en.cfm. (15.10.2014)

Graf 2: Celkové rozdělení finančních prostředků na politiku soudržnosti v letech.

Zdroj: Evropská komise. 2014

Graf 3: Rozdělení celkových finančních prostředků pro období 2014-2020 pro jednotlivé členské státy na politiku soudržnosti.

Zdroj: Evropská komise. 2014

5. ČESKÁ REPUBLIKA V OBDOBÍ 2014-2020

5.1. Kohezní politika a ČR 2014-2020

Česká republika v rámci kohezní politiky EU bude spravovat operační programy z 8 tematických okruhů. EU vyčlenila na období 2014-2020 finanční podporu pro Českou republiku ve výši 21 982,9 miliard eur.

Z této částky je určeno 14.8 miliard eur pro regiony konvergence, což jsou v ČR všechny regiony kromě Prahy. Praha se řadí mezi regiony s postupným zaváděním a obdrží finanční alokaci ve výši 547 milionů eur. Finanční alokace v rámci Kohezního fondu bude 6.3 miliardy eur, Mezinárodní spolupráce 340 milionů eur a ESF 13.6 milionů eur⁶⁸.

Investiční priority na období pro ČR stanovené v Dohodě o partnerství:

- Účinné a efektivní služby zaměstnanosti, které přispějí k vyšší míře zaměstnanosti, zejména slabších skupin obyvatelstva.
- Vysoce kvalitní vzdělávací systém (celoživotní vzdělávání), který bude produkovat kvalifikovanou a přizpůsobivou pracovní sílu.
- Výzkumný a inovační systém založený na kvalitním výzkumu, propojený s aplikační sférou a zaměřený na komercializaci výsledků.
- Podniky, které využívají výsledky výzkumu a vývoje, jsou na světovém trhu konkurenceschopné a přispívají ke snižování emisí.
- Udržitelná infrastruktura napomáhá usnadňovat konkurenceschopnost ekonomiky a odpovídající teritoriální obslužnost.
- Transparentní a efektivní veřejná správa s nízkou administrační a regulační zátěží.
- Sociální systém podpory pro začleňování sociálně vyloučených skupin a pro boj proti chudobě.

⁶⁸ *Souhrnný návrh zaměření budoucí kohezní politiky EU po roce 2013 v podmínkách České republiky, obsahující i návrh rozvojových priorit pro čerpání fondů EU po roce 2013.* Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 31.11.2011. Dostupné online z: <http://www.mmr.cz/getmedia/7e4d838c-1926-4557-90ad-027da46020cb/Souhrnny-material-priority-kohezni-politiky-po-2.pdf>. (10.5.2014)

- Ochrana životního prostředí, ochrana krajiny a přizpůsobení klimatickým změnám⁶⁹.

Tabulka 4: Navrhované OP včetně řídicí gesce pro období 2014-2020 (v roce 2012)

Program	Řídicí orgán – gesce
Programy v rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost	
Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Výzkum, vývoj a vzdělávání	Ministerstvo školství
Zaměstnanost	Ministerstvo práce a soc. věcí
Doprava	Ministerstvo dopravy
Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí
Integrovaný regionální operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj
Praha - pól růstu ČR	Magistrát hl. města Prahy
Technická pomoc	Ministerstvo pro místní rozvoj
Programy v rámci Evropského zemědělského fondu	
Program rozvoje venkova	Ministerstvo zemědělství
Program Rybářství 2014-2020	Ministerstvo zemědělství
Programy v rámci cíle Evropská územní spolupráce	
Přeshraniční spolupráce	
OP Česká republika - Polsko	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Česká republika - Slovensko	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Česká republika - Rakousko	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Česká republika - Svobodný stát Bavorsko	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Česká republika - Svobodný stát Sasko	Ministerstvo pro místní rozvoj
Nadnárodní spolupráce	
OP Danube	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Central Europe	Ministerstvo pro místní rozvoj
Meziregionální spolupráce	
OP meziregionální spolupráce	Ministerstvo pro místní rozvoj
Další programy	
ESPO 2020	
OP INTERTACT III	

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 2012.

⁶⁹ *Cohesion Policy and the Czech Republic*. Europa. Duben 2014. Dostupné online z: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_en.cfm. (8.10.2014)

5.2. Strategie regionálního rozvoje 2014-2020

Jedná se o základní koncepční dokument v oblasti regionálního rozvoje na základě zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Je to nástroj realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. Propojuje územní aspekty s ostatními odvětvovými hledisky.

Strategie regionálního rozvoje staví na předchozí Strategii z let 2007-2013, kde vychází z podobných principů na národní a evropské úrovni. Regionální politika v ČR prochází neustálým vývojem, který odráží širší procesy v EU a také posuny národních veřejných politik.

Je kladen důraz hlavně na koordinační roli regionální politiky. Měly by se zohlednit nové faktory působící na regionální rozvoj a využít širšího spektra rozvojových nástrojů při zapojení všech relevantních aktérů regionálního rozvoje.

Faktory působící na regionální rozvoj:

- Demografické změny
- Územní soudržnost
- Energetika
- Integrované přístupy
- Dostupnost služeb

Z funkcí regionální politiky vychází věcný obsah strategie regionálního rozvoje a je přímo podřízen navrhované části.

Regionální politika:

Růstová – podpora využití potenciálu jednotlivých území

Disparitní – řešení dlouhodobé regionální nerovnováhy

Preventivní – předcházení rizikům budoucího vývoje

Ve Strategii regionálního rozvoje jsou značně posíleny implementační mechanismy. Kategorizace aktérů regionální politiky na prostorové úrovni,

specifikace vazeb mezi nimi a stanovení jejich rolí při plnění Strategie. Reagovat na změny situace zabezpečí systém monitoringu a průběžné vyhodnocování plnění.

Pojetí regionální politiky a rozvoje je klíčovým východiskem pro koncept Strategie regionálního rozvoje. Jedná se o soubor intervencí, které mají vliv na rozložení ekonomických aktivit v regionu, na rozvoj infrastruktury a také ovlivňují snížení nerovnováhy v sociálním rozvoji. Regionální politika se váže na další podpůrné politiky, jako například politika sociální a průmyslová.

Pro vyvážený rozvoj regionů je důležitým hlediskem udržitelný rozvoj, což je rovnováha mezi ekonomickým, sociálním a environmentálním pilířem.

Oproti předešlým letům je Strategie regionálního rozvoje mnohem více zaměřena na řešení specifík funkčních území, které požadují provázané intervence zohledňující komplexnost problémů, se kterými mají dané regiony co dočinění.

Důležitým faktorem ovlivňujícím objem finančních alokací do regionů je hospodářská deprese nebo stagnace. Do budoucna se nepředpokládá zásadní zvrát. Z tohoto důvodu je nezbytné neustále zlepšovat strategické plánování a hledat efektivnější a účinnější způsoby veřejného investování. V současnosti jde hlavně o posilování vzájemných synergií prostřednictvím integrovaných přístupů. V blízké budoucnosti se očekává úbytek disponibilních prostředků a v důsledku toho, bude nutné kombinovat různé finanční nástroje pro účely regionální politiky.

Strategie regionálního rozvoje na období 2014-2020 je postavena na nové typologii území ČR, která je členěna podle socioekonomických ukazatelů a polohového potenciálu území ČR. Jde o území rozvojová, stabilizovaná a periferní, státem podporované regiony.

Dále pro období 2014-2020 Strategie regionálního rozvoje opustila standardní tematické členění podle tradičního sektorového pohledu. Nová Strategie je postavena na prioritních oblastech, které vychází z konceptu udržitelného rozvoje a přímo se váže na evropské strategické dokumenty.

Prioritní oblast regionální konkurenceschopnost (ekonomický pilíř)

Území s dostatečným potenciálem pro realizaci stanovených cílů, kooperace podnikatelského sektoru s výzkumnými a vývojovými pracovišti, zvýšení

kvality vysokoškolského vzdělání, flexibilita pracovního trhu reagujícího na místní potřeby.

Prioritní oblast územní soudržnost (sociální pilíř)

Hlavním cílem je zmírňovat sociální disparity v regionu. Dále infrastruktura veřejných služeb, podpora začlenění sociálně vyloučených skupin obyvatelstva, částečně kultura, cestovní ruch a podpora místní ekonomiky.

Prioritní oblast environmentální udržitelnost (environmentální pilíř)

Měla by přispět ke zlepšení životního prostředí a života obyvatel v něm, odstraňování ekologických zátěží, omezování vlivu dopravy na životní prostředí, lepší využívání a hospodaření s přírodními zdroji, využití moderních technologií ve vodním a odpadovém hospodářství, prevence a likvidace škod při živelných pohromách.

Prioritní oblast veřejná správa

Tvoří legislativní a administrativní základnu pro realizaci a podporu výše uvedených priorit.

Na rozdíl od pilířů udržitelného rozvoje, jsou spolu prioritní oblasti mnohem více propojeny a některá témata se objevují ve více prioritách. Liší se pouze územním nebo obsahovým zaměřením či důrazem⁷⁰.

⁷⁰ *Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Duben 2013. Dostupné online z: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020>. (10.12.2014)

6. OD PROGRAMŮ K PROJEKTŮM

6.1. Co to je projekt

Projekt má pevně daný začátek a konec, má tedy dočasný charakter. Výsledek projektu je vytvoření jedinečného produktu nebo služby. Projekt se dá považovat za ukončený, pokud jsou naplněny všechny cíle a záměry investorů⁷¹. Podstata projektu je vytvořit takové produkty a služby, po kterých je v dané chvíli poptávka. Na projektu spolupracuje několik profesí, koordinuje jejich kapacity a úsilí a využívá je pro splnění stanovených cílů.

Charakteristické rysy projektu:

- Nástroj ke změně
- Nerutinní a jedinečné
- Složené ze vzájemně propojených aktivit
- Realizovány lidmi, kteří spolu za normálních okolností běžně nepracují
- Dočasné
- Mají zřetelně stanovený začátek a konec
- Navržené tak, aby dosáhly jasného cíle
- Často riskantní a plně nejistoty⁷²

U investičních projektů v ČR i v zahraničí je požadována studie proveditelnosti. Je to ověřovací studie ekonomické efektivnosti projektu. Finanční prostředky by měly být využity maximálně efektivně⁷³.

Úspěšnost projektů závisí na splnění cílů v požadované kvalitě, dodržení časového plánu a využití finančních prostředků⁷⁴.

Investor žádá Řídící orgán o příspěvek ze strukturálních fondů a tyto prostředky přijímá od Platebního orgánu prostřednictvím Platební jednotky.

⁷¹ HELDMAN, Kim, JANSEN, Patti a BACA, Claudia. *PMP: Project management Professional Study Guide*. 1.vyd. Hoboken. Sybex Inc. 2002. str. 2-3. ISBN 978-0782141064

⁷² *Project management*. JISC Infonet. 5.1.208. Dostupné online z: <http://www.jiscinfonet.ac.uk/infokits/project-management/>. (28.4.2014)

⁷³ *Základní principy hodnocení a výběru projektů*. 2006. Dostupné online z: www.sfed.cpkp.cz/SF/. (6.4.2013)

⁷⁴ HORINE, Gregory. *Absolute beginner's guide to project management*. 3.vyd. Indianapolis. Que publishing. 2012. str. 28. ISBN 978-07899750105

V případě podpory podle článku 87 Smlouvy o založení Evropského společenství (veřejná podpora je v ČR upravena zákonem o ochraně hospodářské soutěže č. 143/2001 Sb. Ve znění zákona č. 361/2005 Sb.) a v případě podpory poskytované subjekty jmenovanými členskými státy jsou konečnými příjemci ty subjekty, které tuto podporu poskytují^{75 76}.

6.2. Projektový cyklus

Projektový záměr aby byl úspěšný, se musí držet jasně daného strukturovaného programu. Projektový cyklus definuje základní aktivity přípravy a řízení projektu. Řízení projektu spočívá v definování logického rámce, strukturovaného monitoringu a hodnocení, posouzení proveditelnosti a rozhodování na základě potřebných informací.

Projektový cyklus se dělí na 6 fází:

1. Identifikace a formulace záměru

Zabývá se počáteční myšlenkou a identifikací záměru. V daném regionu by měla být důkladně provedena analýza situace zaměřená na problematiku v regionu. Je také potřeba si prověřit, zda se na daný záměr dají čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů. Projektový záměr je vhodné zkonzultovat s kompetentními orgány nebo osobami, které už mají zkušenosti v tomto odvětví. Pokud se projektový záměr slučuje s některým již existujícím operačním programem, tak se na něm může dále pokračovat. Výsledky z této fáze se tak stávají vstupy do další fáze.

⁷⁵ KRÍŽÍKOVÁ, Martina a SYRŮČEK, Ondřej. *Základní principy přípravy projektů v rámci strukturálních fondů EU*. 1.vyd. Praha. Ministerstvo pro místní rozvoj. 2001. str. 24. Dostupné online z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/2225ee42-2c1e-405d-b62a05d9935dbf7d/1107945251finalnet_2225ee42-2c1e-405d-b62a-05d9935dbf7d.pdf. (6.4.2013)

⁷⁶ ZMRHALOVÁ, Adéla. *Investiční výstavba v rámci regionálního rozvoje*. Brno. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. 2013. str. 33-34

2. Příprava projektu a jeho formulace

V této druhé fázi se záměr detailně rozpracuje. Zahrnuje také finanční a institucionální analýzu a dopad na životní prostředí. Je zapotřebí opět přehodnotit cíle a plány projektu a určit, kdo budou účastníci projektu a projektový management. Plánování projektu znamená posouzení jeho rozsahu, rozpočet, aktivity, personální obsazení, časový harmonogram, detailně propracovat a promyslet rizika a nástrahy ve všech oblastech projektu. Dá se říct, že v této fázi se vyskytne nejvíce konfliktů, zejména v oblasti stanovení priorit daného projektu⁷⁷. Tato fáze má za úkol potvrdit význam a proveditelnost projektu. Musíme si uvědomit, jaké máme dostupné i potřebné prostředky k realizaci projektu. Projekt se může rozdělit i na několik dílčích projektů pod podmínkou, že tyto aktivity budou mezi sebou souviset. Této fázi by se měla věnovat obzvlášť velká pozornost, jelikož kvalitní plán je základ pro úspěšný projekt.

3. Posouzení a schválení

Zadavatelé posuzují projekt již v první fázi, ale v této třetí fázi projekt posuzuje řídicí orgán, který přijímá žádost o podporu včetně všech povinných příloh. Řídicí orgán hodnotí žádost a analyzuje ji z formálního hlediska a věcné přijatelnosti. Zkoumá hlavně technické, finanční, ekonomické a sociální aspekty projektu a jeho dopady na tzv. horizontální témata.

Navíc v této fázi je nutné poskytnout odpovědi na otázky týkající se úspěchu implementace, efektivity projektu, jeho přínosu ve vztahu k regionálním, národním a evropským prioritám a také celkové proveditelnosti projektu. Obě strany by měli navázat mezi sebou fungující komunikaci, aby si mohli vyměňovat informace ohledně specifických cílů a očekávaných výsledků projektu, chybějících a dostupných zdrojů, lidských, institucionálních a ekonomických kapacit⁷⁸.

⁷⁷ HELDMAN, Kim, JANSEN, Patti a BACA, Claudia. *PMP: Project management Professional Study Guide*. 1.vyd. Hoboken. Sybex Inc. 2002. str. 23. ISBN 978-0782141064

⁷⁸ MAREK, Dan a kolektiv. *Příprava na strukturální politiku EU*. 1.vyd. Ostrava. Repronis. 2004. str. 53. ISBN 8073290650

4. Vyjednávání a financování

Druhy financování mají vliv na typ projektu a nástroj strukturální politiky, který daný projekt využívá. V této fázi se především řeší finance, tedy rozpočet projektu a podepisuje se smlouva mezi předkladatelem a odpovědným schvalovatelem. Vyjednávání a finanční řízení je složité podle toho, jak velký a náročný je projekt. Pokud se projekt dočká kladného posouzení, tak je schválen k financování. Příjemce dotace je povinen při čerpání a použití peněžních prostředků dodržet podmínky, které jsou součástí rozhodnutí o udělení dotace. Poskytnutá dotace je čistě účelová a musí být použita pouze na účel uvedený v rozhodnutí. Tím pádem je nutné dodržet skladbu a výši schválených nákladů.

5. Implementace a monitoring

Tato fáze se zabývá už skutečnou realizací daného projektu. Účel monitorování je sledovat, zda nebyla nějaká část projektu zpronevěřena vůči původnímu plánu. Tato kontrola má za úkol odhalit problémy projektu co nejdříve a poté vybrat ty nejúčinnější opravné prostředky, díky kterým se dosáhne úspěšných výsledků. Například pokud se v projektu vyskytne nějaká nesrovnalost, tak na ní aplikujeme opravné prostředky. Ale musíme počítat s tím, že můžeme pozměnit celý plán projektu jako je jeho časový harmonogram, rozpočet nebo probíhající aktivity v rámci projektu⁷⁹.

6. Hodnocení

Poslední fáze projektového cyklu hodnotí efektivnost a dopady projektu vůči stanoveným cílům. V této části se snažíme zjistit, zda byly cíle projektu naplněny. Výstupy z tohoto hodnocení mají vliv na další činnost daného projektu. Pokud se v projektu objeví nějaké chyby nebo nedostatky, tak mohou být dále rozpracovány a použity pro formulaci nového projektového záměru.

V projektovém cyklu, což je vlastně souvislý proces, každá fáze poskytuje podklady pro další navazující fázi. Informace z první fáze (Identifikace záměru) slouží jako základ pro podrobný plán druhé fáze (Příprava projektu a jeho

⁷⁹ HELDMAN, Kim, JANSEN, Patti a BACA, Claudia. *PMP: Project management Professional Study Guide*. 1.vyd. Hoboken. Sybex Inc. 2002. str. 24. ISBN 978-0782141064

formulace). Ve třetí fázi (Posouzení a schválení) dochází k posouzení a přehodnocení informací z předešlých dvou fází z mnoha perspektiv, abychom zajistili, že daný projekt bude funkční. První tři fáze jsou základ projektu. Pokud jsou tyto fáze v pořádku, dá se předpokládat úspěšnost projektu i v dalších fázích, zejména ve financování a realizaci. Na druhou stranu kdykoliv během první nebo druhé fáze se můžeme rozhodnout, že už není vhodné s navrhovaným projektem pokračovat, tedy nerealizovat ho. V každé části projektu je vhodné udělat SWOT analýzu, tedy analýzu silných a slabých stránek dané části projektu^{80 81}.

7. ROZŠÍŘENÍ MATEŘSKÝCH ŠKOL V JIHLAVĚ - – ZŘÍZENÍ MŠ NAD PLOVÁRNOU 5, JIHLAVA

Nová mateřská škola se realizuje v areálu základní školy Nad Plovárnou 5 v Jihlavě. Areál se nachází v klidné okrajové jihovýchodní části města. Škola je umístěna mezi dvěma sídlišti, Nad Plovárnou a Polní. V širším okolí školy je rodinná zástavba a do školy míří i žáci z okolních přidružených obcí. V těsném sousedství školy se nachází lesopark Stará Plovárna.

Výstavba školy byla zahájena počátkem 80. let 20. století. Podnětem pro výstavbu vzdělávacího zařízení bylo zabezpečení občanské vybavenosti pro nově budovaná sídliště v okolí. V roce 2009 byla přímo ve školní budově otevřena mateřská škola, která byla ke škole přidružena.

V současné době školu navštěvuje 530 žáků a zaměstnává 50 zaměstnanců. Současná mateřská škola má kapacitu 50 dětí, která je plně naplněna⁸².

⁸⁰ *Project Cycle management Guidelines*. Evropská komise. 2004. Dostupné online z: http://www.ec.europa.eu/europeaid/reports/pcm_guidelines_2004_en.pdf. (6.4.2013)

⁸¹ ZMRHALOVÁ, Adéla. *Investiční výstavba v rámci regionálního rozvoje*. Brno. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. 2013. str. 34-37

⁸² *Informace o škole*. ZŠ Plovárna. 2014. Dostupné online z: <http://www.zsplovarna.ji.cz/hlavninabidka/informaceoskole.html>. (12.12.2014)

Obrázek 1: Pohled na školní jídelnu a na ZŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava

Zdroj: Google maps. 2015.

7.1. Identifikace a formulace záměru

7.1.1. Identifikace situace MŠ v Jihlavě a kraji Vysočina

Mateřská škola Nad Plovárnou 5 nespadá pod vedení Základní školy. I když toto zařízení sídlí v budově ZŠ a jejím zřizovatelem je Město Jihlava, patří do sdružení školek MŠ Mozaika Jihlava, které je příspěvkovou organizací města. Toto sdružení sdružuje v krajském městě 18 mateřských škol, včetně 10 školních jídelen a 7 výdejen stravy.

Vzhledem k nedostatku míst v mateřských školách ve městě, rozhodlo Statutární město Jihlava, navýšit kapacitu mateřských škol v Jihlavě, a to výstavbou nové školky v areálu ZŠ Nad Plovárnou. Současná kapacita MŠ Nad Plovárnou je 50 dětí. Výstavba nové MŠ navýší kapacitu na 100 míst, tedy o 50 dětí.

Velkou výhodou pro výstavbu MŠ zrovna v tomto areálu ZŠ Nad Plovárnou je jeho technická a provozní vybavenost. Mateřská škola má možnost využívat stravovací zařízení přímo v budově školy, sportovní zázemí, jako je multifunkční venkovní hřiště a několik ostatních hřišť nebo dvě tělocvičny. Dále se může připojovat k některým akcím a projektům školy. Navíc přímo ze školy je okamžitý přístup do přírody v rámci lesoparku Stará Plovárna, kde se nachází procházkové trasy a nově vybudované dětské hřiště.

V minulém roce 2013 bylo odmítnuto ve školkách v krajském městě na 150 dětí. Důvod byl jednoduchý, nebylo pro ně místo. Díky dotaci z EU vyrostla nová školka a navýšila se kapacita míst. Současná školka, která funguje v ZŠ Nad Plovárnou, zanikne, jakmile se spustí provoz ve školce nové. Další místa ve

školcích ve městě vzniknou i odchodem silnějších ročníků, počítá se tak s dalšími 60 místy navíc.

„Dohromady počítáme s nárůstem o 110 míst. Těchto šedesát plus padesát v nové nástavbě,“ přiblížil k plánované výstavbě vedoucí školského odboru jihlavské radnice Tomáš Koukal.

Budování nové školky bylo zahájeno v červnu 2014. Nová školka bude jednopodlažní nástavbou na stávající stravovací zařízení. Tím vznikne úplně nový subjekt pod názvem Mateřská škola a Základní škola Nad Plovárnou.

Pokud bude v budoucnu volná kapacita školek ve městě převyšovat poptávku, plánuje město doplnit volná místa dětmi z okolních obcí, které momentálně do svých zařízení nepřijímá nebo sníží kapacitu školek a jednou z možností je přijímat i děti od dvou let⁸³.

Tabulka 5: Počet MŠ a počet dětí v kraji Vysočina

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet MŠ	275	273	274	276	279	282
Počet dětí	15 427	15 878	16 520	17 001	17 677	18 032

Zdroj: Český statistický úřad. 2014

Výše uvedená tabulka ukazuje vývoj počtu školek a dětí v kraji Vysočina od roku 2008 do roku 2013. Jak je zjevné, počet dětí neúměrně narůstá oproti novým školcům. Důvodem snižování počtu školek byla hlavně finanční situace, kdy chyběly prostředky na financování školek a nedostatek dětí, způsobený slabšími populačními ročníky. V dnešní době se do školek vrací silnější populační ročníky a tím pádem se zvyšuje zájem o umístění dětí do předškolních zařízení. Dalším důvodem je i pracovní vytíženost rodičů, nebo jejich finanční situace, která nutí rodiče chodit do práce. A jedním z důvodů narůstajícího počtu dětí ve školcích je poslední dobou i trend odkladu školní docházky o rok, kdy ve školcích zůstávají i děti, které nejsou připraveny na nástup do škol.

⁸³ *V Jihlavě vyroste mateřská škola a nabídne stovku míst.* Jihlavský deník. 21.2.2014. Dostupné online z: http://jihlavsky.denik.cz/zpravy_region/v-jihlave-vyroste-materska-skola-nabidne-stovku-mist-20140221.html. (14.12.2014)

Tabulka 6: Přehled žádostí do mateřských škol zřizovaných Statutárním městem Jihlava

	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Žádosti celkem	855	889	667	708
Přijato	478	532	464	476
Nepřijato	257	231	128	106

Zdroj: Odbor školství, kultury a tělovýchovy Jihlava. 2014

7.1.2. Identifikace záměru

Stručný obsah projektu

Výstavbou nové školky se rozhodlo Statutární město Jihlava navýšit kapacitu mateřských škol v krajském městě Jihlava o 50 míst. Školka je v současnosti budována v areálu ZŠ Nad Plovárnou 5. Jedná se o jednopodlažní nástavbu na stávající stravovací zařízení. V novém zařízení vzniknou 4 třídy, které při plné kapacitě pojmu 100 dětí. Nová školka nahradí stávající školku, která má pronajaté prostory v ZŠ Nad Plovárnou a její kapacita je nedostačující. Dále bude v areálu ZŠ vybudováno nové dětské hřiště, které bude sloužit pro účely jak ZŠ, tak i MŠ.

Cíl projektu

Navýšením kapacity mateřských škol v Jihlavě v lokalitě Na slunci se značně zlepší školská infrastruktura, občanská vybavenost, sociální komfort a zkvalitní se předškolní výuka v okolí. Základní škola Nad Plovárnou, jejíž součástí bude nově vybudovaná mateřská škola, se nachází v hustě obydlené zástavbě⁸⁴.

7.1.2.1. Identifikace operačního programu a výzvy

Číslo operačního programu: CZ.1.11

Název operačního programu: ROP NUTS II Jihovýchod

⁸⁴ Rozšíření kapacity mateřských škol v Jihlavě – Zřízení MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava. Žádost o poskytnutí dotace z ROP Jihovýchod. 2014. K vyžádání na Magistrátu města Jihlavy, Odbor rozvoje města.

Číslo prioritní osy:	11.3
Název prioritní osy:	Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel
Číslo oblasti podpory:	11.3.1
Název oblasti podpory:	Rozvoj urbanizačních center
Číslo výzvy:	41
Název výzvy:	3.1 – Rozvoj urbanizačních center

7.1.2.2. Základní identifikace projektu

Název projektu:	Mateřská a základní škola Nad Plovárnou 5, Jihlava
Datum zahájení:	31.08.2011
Datum ukončení:	30.05.2015
Doba trvání:	45 měsíců
Celkové způsobilé výdaje:	31 554 315,53 Kč

7.1.2.3. Základní identifikace žadatele (subjektu)

Název žadatele:	Statutární město Jihlava
Oficiální adresa žadatele:	Masarykovo náměstí 97/1, 586 01, Jihlava ⁸⁵

⁸⁵ *Rozšíření kapacity mateřských škol v Jihlavě – Zřízení MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava. Žádost o poskytnutí dotace z ROP Jihovýchod. 2014. K vyžádání na Magistrátu města Jihlavy, Odbor rozvoje města.*

7.2. Příprava projektu a jeho formulace

7.2.1. Příprava projektu

Tabulka 7: Příprava projektu

Projekt počítá s výběrovým řízením	ANO
Projekt má partnera	NE
Žadatelé byli poskytnuty v dotčeném fiskálním roce i během předchozích dvou fiskálních let veřejné prostředky v režimu podpory de-minimis	NE
Žadatel má zkušenosti s přípravou a realizací obdobných typů projektu	ANO
Bylo požádáno nebo byly poskytnuty další podpory ve vztahu k projektu z jiných veřejných zdrojů	NE
Projekt má pozitivní vliv na horizontální téma – Udržitelný rozvoj	ANO
Projekt má pozitivní vliv na horizontální téma – Rovné příležitosti	ANO
Projekt počítá s využitím režimu modifikovaných plateb	ANO

Zdroj: Odbor rozvoje města, Jihlava. 2014

7.2.2. Dopady a místa realizace

Území dopadu

Kód území dopadu	Název území dopadu	Spadá pod
CZ0632	Jihlava	Jihlava

Místo realizace

Kód LAU II	Název LAU II	Spadá pod
CZ0632586846	Jihlava	Jihlava

Realizované investice NUTS III

Kód NUTS III	Název NUTS III	Procentní podíl
CZ063	Kraj Vysočina	100

7.2.3. Popis projektu

7.2.3.1. Soulad s cíli programu, prioritní osy a oblasti podpory

Projekt je v souladu s globálním cílem ROP Jihovýchod. Vytváří podmínky pro posílení konkurenceschopnosti regionu tím, že efektivně využívá rozvojový potenciál území, díky tomu dochází ke zkvalitnění podmínek pro život obyvatel ve městech a naplňuje principy udržitelného rozvoje.

Projekt je v souladu s Prioritní osou 3 – Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel a naplňuje její cíle tím, že podporuje a rozvíjí občanskou vybavenost v oblasti vzdělávání formou výstavby nové mateřské školy. Výstavbou mateřské školy je také naplňován cíl oblasti podpory 3.1 – Rozvoj urbanizačních center a to rozvoj socioekonomických funkcí urbanizačních center jako akcelérátoru růstu a rozvoje regionu a dále také tyto specifické cíle oblasti podpory:

- Zlepšení městských funkcí a konkurenceschopnosti měst, posílení jejich image, projekt je zaměřen na rozvoj školské infrastruktury, hlavním cílem je zvýšení kapacit mateřských škol v Jihlavě, což je důležitý prvek zachování ekonomického a sociálního potenciálu města a zároveň předpoklad pro sladování rodinného a pracovního života obyvatel města.
- Zvýšení kvality prostředí pro život ve městech – v rámci projektu bude provedena nástavba jednoho podlaží nad stravovacím pavilonem základní školy, současně bude provedena výstavba dětského hřiště a rekonstrukce víceúčelového hřiště, čímž se výrazně zatraktivní celý areál školy.
- Podpora rozvoje a zkvalitnění občanské vybavenosti - v rámci projektu dojde k výstavbě čtyř tříd nové mateřské školy, nového dětského hřiště a rekonstrukce víceúčelového hřiště, což znamená výrazný rozvoj a zkvalitnění občanské vybavenosti v lokalitě Na Slunci.
- Vytvoření podmínek pro sociální integraci osob postižených sociální exkluzí - zvýšení kapacit mateřských škol, ke kterému dojde díky výstavbě nové mateřské školy, je důležitým předpokladem pro návrat

rodičů do pracovního procesu a předcházení jejich sociálnímu vyloučení z důvodu péče o dítě⁸⁶.

7.2.3.2. Popis aktivit v přípravné fázi projektu

Jako první krok pro přípravu projektu zpracoval Odbor školství, kultury a tělovýchovy Magistrátu města Jihlavy, který se zabývá vývojem předškolního vzdělávání a naplněním kapacit jednotlivých mateřských škol, Analýzu kapacit mateřských škol zřizovaných Statutárním městem Jihlava. Matrika a Odbor informatiky dodaly statistické podklady pro tuto Analýzu. V přípravné fázi projektu byly provedeny průzkumy demografického vývoje populace, poptávky po místech ve školkách a kapacita jednotlivých mateřských škol. Po vyhodnocení těchto všech dat, zastupitelstvo města schválilo výstavbu nové mateřské školy Nad Plovárnou.

7.2.3.3. Popis aktivit v předinvestiční fázi projektu

- Zpracování projektové dokumentace
- Zajištění dokumentů pro zpracování žádosti o poskytnutí dotace z ROP Jihovýchod
- Vydání stavebního povolení
- Výběrové řízení na zhotovitele stavby

Uvedené výběrové řízení bylo provedeno v souladu s platným zákonem č. 137/2006 sb., o zadávání veřejných zakázek, pokyny pro zadávání zakázek z ROP Jihovýchod a vnitřními předpisy Statutárního města Jihlava. Náklady na zpracování projektové dokumentace se řadí mezi nezpůsobilé výdaje projektu.

Statutární město Jihlava vypsalo na projekt podlimitní výběrové řízení na stavební práce, které bylo zahájeno 01.01.2014 a ukončeno 30.04.2014.

Výběrové řízení na zhotovitele stavebních prací vyhrála společnost Podzimek a synové s.r.o., která má sídlo v Třešti u Jihlavy.

⁸⁶ *Rozšíření kapacity mateřských škol v Jihlavě – Zřízení MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava. Žádost o poskytnutí dotace z ROP Jihovýchod. 2014. K vyžádání na Magistrátu města Jihlavy, Odbor rozvoje města.*

7.2.3.4. Popis aktivit v realizační fázi projektu

- Dle smlouvy s vybraným zhotovitelem budou stavební práce probíhat v období od 5/2014 do 3/2015 .
- Kolaudace dokončeného projektu proběhne během dubna 2015
- Pracovníci investičního oddělení Odboru rozvoje města Magistrátu města Jihlava budou vykonávat stavební a technický dozor společně s externí firmou. Půjde o pracovníky, kteří mají dostatek zkušeností s danou činností z podobných projektů.
- Činnost koordinátora BOZP
- Projektu byla zajištěna publicita v souladu s pravidly ROP Jihovýchod. Na staveništi byl po zahájení výstavby umístěn reklamní velkoplošný billboard. Po dokončení stavby bude tento billboard nahrazen stálou vysvětlující tabulkou.

Délka realizace projektu je odhadována na 12 měsíců (od května 2014 do konce dubna 2015). Příslušné odbory Magistrátu města Jihlavy stanovily délku výstavby po konzultacích a na základě technických a provozních zkušeností s realizacemi obdobných investičních projektů. Délka realizační fáze je v souladu s pravidly ROP Jihovýchod.

V souladu s pravidly ROP Jihovýchod bude zpracováno po kolaudaci vyhodnocení projektu a závěrečná zpráva. S tímto bude současně předložena i závěrečná žádost o platbu.

7.2.3.5. Popis aktivit v provozní fázi projektu

V květnu 2015 bude zahájena provozní fáze projektu, a to předáním objektu do užívání mateřské školy. V září roku 2015 se předpokládá zahájení provozu mateřské školy. Na provoz školky budou čerpány finanční prostředky z provozního rozpočtu města. Mzdové výdaje a další neinvestiční výdaje budou hrazeny ze státního rozpočtu. Tato forma financování vychází ze zákona č. 561/2004 Sb.,

školský zákon a zákona 250/200 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů⁸⁷.

7.2.4. Charakteristika objektu

7.2.4.1. Základní údaje o stavbě a pozemku

Areál ZŠ Nad plovárnou 5 se nachází v okrajové jihovýchodní části města Jihlavy. V okolí se nachází dvě sídliště, Nad Plovárnou a Polní, přesto je nedaleko centra a s dobrou dopravní dostupností. Areál ZŠ leží na pozemcích Statutárního města Jihlavy.

Projekt řeší nástavbu jednoho podlaží na přízemní objekt stávajícího stravovacího zařízení v areálu ZŠ. Projekt řeší navýšení kapacity pro děti v předškolním věku, jelikož se město už delší dobu potýká s nedostatkem míst ve školkách. Kapacita bude navýšena o 50 míst na 100 míst, ze stávajících 50 míst v provizorní školce v budově školy. Výhodou pro výstavbu školky v tomto areálu je stávající technická a provozní vybavenost, jako školní jídelna, hřiště a tělocvičny.

Stávající objekt je jednopodlažní, částečně podsklepený s plochou střechou. Konstrukce objektu je skelet typu MS-OB; konstrukční 4-trakt s podélnými nosnými rámy. Obvodový plášť nadzemního podlaží i atika jsou montované z keramických panelů, střecha je plochá dvouplášťová ze střešních keramobetonových panelů. Přibližné stáří objektu je 25 let.

7.2.4.2. Dispoziční řešení

Mateřská škola vznikne nástavbou stávajícího objektu. Bude situována do 2NP. Vchod do MŠ je navržen samostatně, dvouramenným schodištěm, které bude umístěno uvnitř nového objektu a bude spojen v rámci 2NP spojovacím krčkem s nástavbou. K původním objektům je schodiště navrženo s pootočením 55°. V rámci bezbariérové přístupnosti je do objektu navržen osobo-nákladní výtah s nosností 675kg. V nově vybudovaném podlaží vzniknou 4 třídy včetně zázemí,

⁸⁷ *Rozšíření kapacity mateřských škol v Jihlavě – Zřízení MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava. Žádost o poskytnutí dotace z ROP Jihovýchod. 2014. K vyžádání na Magistrátu města Jihlavy, Odbor rozvoje města.*

šatny a umývárny s WC. Každé dvě výdejny mají navrženou samostatnou výdejnu jídla, která budou do připraven dovážena přímo ze školní jídelny v 1NP osobonákladním výtahem o nosnosti 750kg. Pro personál MŠ je navržena personální šatna s hygienickým zázemím, sborovna, úklidová komora a technická místnost.

7.2.4.3. Zemní práce a základové konstrukce

Uvnitř objektu musí být vykopány rýhy pro uložení nové ležaté kanalizace

Nově budované schodiště bude založeno na základových pasech uložených do minimální nezámrazné hloubky 1100mm pod upravený terén. Základy jsou navrženy z prostého betonu B 12/15. Podkladní beton je navrženo z prostého betonu o tloušťce 100mm a je vyztužený kari sítí.

Výtahové šachty budou založeny na ŽB desky. Ocelové točité schodiště, jež je navrženo u severovýchodního rohu objektu, bude založeno na ŽB patce s kalichem.

7.2.4.4. Izolace proti zemi vlhkosti

U nově prováděných podlahových konstrukcí je navržena izolace, s nastavením na stávající izolaci, se skladbou: ALP + 1xBITAGIT.

U objektu schodiště bude použita hydroizolační PVC-fólie tl. 1.5mm.

7.2.4.5. Svislé a vodorovné konstrukce

Hlavní stavební úprava je nástavba objektu o jedno nadzemní podlaží. Stropní panely na stávajícím objektu patří mezi méně únosné, tím pádem je nutné co nejvíc snížit zatížení podlahou v 2NP. Z toho důvodu byla navržena lehká podlaha od tl. 65mm. Dostatečná únosnost ocelových sloupů 1NP umožňuje napojení ocelových sloupů ze 2NP. Zastřešení objektu je řešeno lehkou dřevěnou konstrukcí, takže zvýšení zatížení na základové patky nepřekročí danou únosnost základové půdy. Sloupy jsou navrženy ze dvou válcovaných ocelových profilů typu U 160 svařených k sobě. Na sloupy budou uloženy průvlaky ve směru sever-jih. Průvlaky jsou navrženy z válcovaných profilů HEB 220, 240 a 260 dle jednotlivých zatížení. Na stropní konstrukci bude uložena střešní konstrukce z dřevěných příhradových

vazníků se styčnickovými plechy. Obvodový plášť je navržen z pórobetonových tvárnic a bude ukončen ŽB věncem. Překlady budou pórobetonové s ŽB jádrem.

Další stavební úpravou je samostatný objekt se schodištěm a výtahem viz Obr. 2. Z tohoto objektu povede spojovací koridor k 2NP hlavního objektu. Objekt schodiště je vyzděn z pórobetonových tvárnic. Podesta, mezipodesta a schodišťová ramena budou řešena ocelovými válcovanými nosníky, do kterých budou uloženy ŽB monolitické desky vyztužené svařovanou sítí. Výtahová šachta bude vyzděna z bednicích betonových tvarovek tl. 200mm s příslušnou svislou a vodorovnou vyztuží. Schodišťový objekt bude zastřešen keramobetonovými panely.

Další stavební úpravou je přístavba s výtahem na západní straně hlavního objektu a rozšíření nákladové rampy pod touto přístavbou. Nastavení na původní rampu je navrženo pomocí jednoho ocelového válcovaného nosníku U 220 s monolitickým dobetonováním. Nad rampou přístavbu 2NP ponesou tři sloupy a výtahová šachta.

7.2.4.6. Úpravy povrchů

Vápenocementové štukové vnitřní omítky. Keramické obklady dle projektové dokumentace.

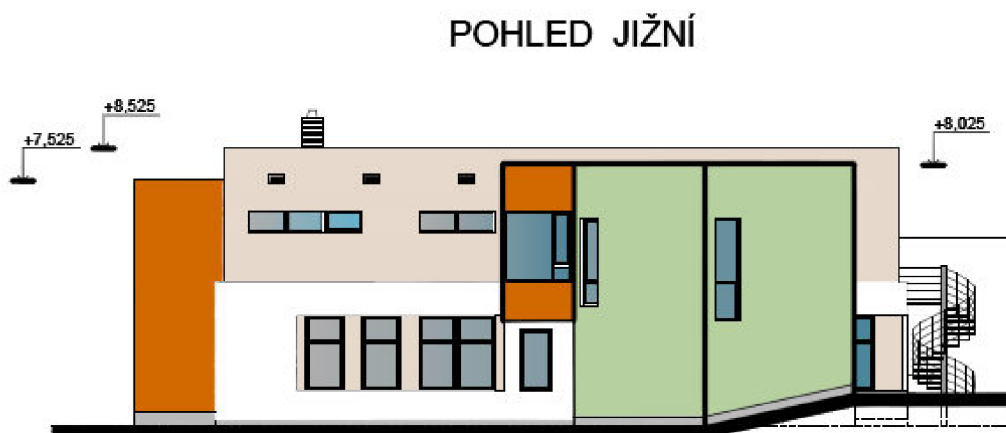
Pochůzná vrstva podlah jsou navrženy jako heterogenní vinylové akustické podlahy, PVC a keramická dlažba dle projektové dokumentace.

7.2.4.7. Energeticko-úsporná opatření

Obvodový plášť na stávajícím objektu bude zateplen kontaktním zateplovacím systémem z izolačních desek z minerálních vláken tl. 160mm.

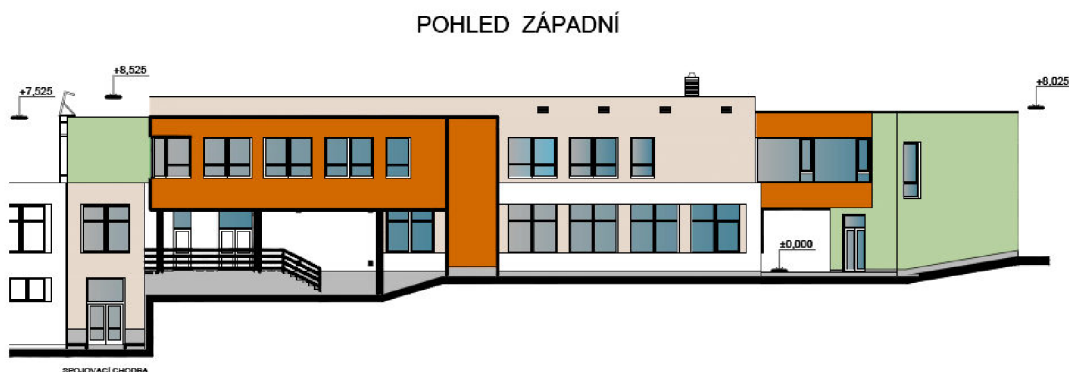
Obvodový plášť nového objektu bude zateplen stejným systémem o tl. 100mm.

Obrázek 2: Pohled jižní – vstup do objektu (světlezelená konstrukce – osobonákladní výtah a spojovací koridor)

Zdroj: Projektová dokumentace. 2012

Obrázek 3: Pohled západní – pohled z ulice

Zdroj: Projektová dokumentace. 2012

7.2.5. Vliv projektu na životní prostředí

V rámci projektu budou fasády a střecha budovy s nově vybudovanou mateřskou školou a stávajícím stravovacím pavilonem zatepleny, v důsledku čehož dojde k úspoře energií na vytápění, což má pozitivní vliv na životní prostředí⁸⁸.

⁸⁸ HRUBEŠOVÁ, Zuzana ing., arch. *Technická zpráva – Rozšíření kapacit mateřských škol v Jihlavě – MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava*. K vyžádání na Magistrátu města Jihlavy, Odbor rozvoje města.

7.2.6. Harmonogram projektu

Název aktivity: Zadání projektové dokumentace zpracovateli

Začátek aktivity: 31.08.2011

Konec aktivity: 31.02.2011

Název aktivity: Zpracování projektové dokumentace pro stavební povolení a realizaci

Začátek aktivity: 01.09.2011

Konec aktivity: 30.11.2013

Název aktivity: Výběrové řízení na zhotovitele

Začátek aktivity: 01.02.2014

Konec aktivity: 30.04.2014

Název aktivity: Realizace stavby

Začátek aktivity: 01.05.2014

Konec aktivity: 31.03.2015

Název aktivity: Kolaudace

Začátek aktivity: 01.04.2015

Konec aktivity: 30.4.2015

Název aktivity: Ukončení projektu – závěrečná zpráva, zahájení provozu

Začátek aktivity: 01.05.2015

Konec aktivity: 30.05.2015

Popis časové realizace:

Z důvodu autorských práv zpracovatele studie, bylo zadáno vypracování projektové dokumentace projektantovi přímým zadáním dne 31. srpna 2011.

Časový harmonogram splňuje podmínky ROP Jihovýchod.

Od září 2011 do listopadu 2013 probíhalo zpracování projektové dokumentace. V únoru 2014 bylo vyhlášeno a probíhalo výběrové řízení na zhotovitele stavby.

Doba realizace projektu se předpokládá na 12 měsíců. Zahájení stavby proběhlo v květnu 2014 a bude trvat až do března 2015. Na duben 2015 je plánovaná kolaudace a poté předání stavby provozovateli do užívání. Provozovatelem bude příspěvková organizace města Jihlava. Doba realizace objektu byla stanovena na základě zkušeností s projekty obdobného charakteru. V květnu 2015 bude projekt ukončen a následně bude zahájen provoz zařízení.

7.3. Přínosy opatření

Číslo: 1

Název: Projekt obsahuje vybudování zařízení pro zlepšení pohybu se sníženou mobilitou

Popis: V projektu je zahrnut bezbariérový přístup do nadzemního podlaží pro osoby s omezenou mobilitou a orientací. Přístup do objektu zajišťuje osobo-nákladní výtah.

Číslo: 10

Název: Projekt přispěje ke snazšímu začlenění a uplatnění znevýhodněných skupin na trhu práce

Popis: Za sociálně znevýhodněnou skupinu můžeme v tomto případě chápat rodiče dětí, kterým se nepodařilo umístit své dítě do mateřské školy z důvodu nedostatečné kapacity. Proto v důsledku navýšení kapacity mateřských škol, vzniká vyšší šance na umístění dítěte ve školce a návrat rodičů do pracovního procesu, což dále může pozitivně ovlivnit zaměstnanost ve městě.

- Číslo: 5
- Název: Projekt přispěje ke zlepšení služeb pro rodiče s dětmi
- Popis: Nově budovaná mateřská škola přispěje ke zvýšení kvality služeb pro rodiče s dětmi. Rodiče mají vyšší šanci na umístění svého dítěte ve školce. Jelikož se jedná o primární formu vzdělávání dětí, hraje nesmírnou roli na pozdější osobní a sociální vývoj v životě dítěte.
- Číslo: 6
- Název: Projekt přispěje k začlenění osob ohrožených sociálním vyloučením do společnosti
- Popis: Rodiče, kteří nemůžou umístit své dítě ve školce, jsou ohroženi sociální exkluzí kvůli dlouhodobému vyčlenění z pracovního trhu způsobeného péčí o dítě. Vybudování nové školky pomůže urychlit návrat rodičů do pracovního procesu. Rodiče dále nebudou nuceni si prodlužovat rodičovskou dovolenou z důvodu nemožnosti umístit své dítě do některé z mateřských škol.
- Číslo: 7
- Název: V rámci projektu budou vytvořeny vhodné podmínky pro sladění pracovního a osobního života
- Popis: Rodiče se budou moci začlenit do pracovního procesu a svůj volný čas věnovat dětem a ostatním činnostem, což přispěje ke zkvalitnění rodinného života. Prostřednictvím projektu bude zajištěno úspěšné sladování pracovního a osobního života rodičů a dětí umístěných v mateřských školách⁸⁹.

⁸⁹ *Rozšíření kapacity mateřských škol v Jihlavě – Zřízení MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava. Žádost o poskytnutí dotace z ROP Jihovýchod. 2014. K vyžádání na Magistrátu města Jihlavy, Odbor rozvoje města.*

7.4. Financování a vyjednávání

7.4.1. Rozdělení výdajů

U projektů dotovaných Evropskou unií rozdělujeme dva typy výdajů, způsobilé a nezpůsobilé.

a) Způsobilé výdaje

Aby byl výdaj způsobilý, musí splňovat následující:

- musí být vynaložen na činnosti v souladu s nařízením Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudružnosti, v souladu s Pravidly způsobilých výdajů (usnesení vlády č. 61/2007) a musí být v souladu s cílem příslušné prioritní osy ROP JV;
- musí být nezbytný pro realizaci projektu s následnou vazbou na projekt, což znamená, že musí být v souladu s vynaloženou aktivitou na obsahovou stránku a na cíle projektu;
- pokud bylo realizováno plnění a výdaj byl uhrazen po datu registrace projektu a zároveň v rozmezí 1.1.2007 – 31.12.2015.
- musí skutečně existovat, být vynaložen a zaznamenán na bankovních účtech žadatele o finanční podporu a musí být doložen originály účetních dokladů.

V rámci tohoto projektu patří mezi způsobilé výdaje náklady na publicitu a stavební práce.

Pokud cena projektu překročí 500 000 eur, je příjemce podpory povinen umístit v místě realizace velkoplošný reklamní billboard v souladu s podmínkami publicity ROP JV a tento náklad je považován za způsobilý.

Stavební práce jsou zpravidla nejvyšší položkou v rozpočtu. Mezi způsobilé výdaje v rámci stavebních prací patří odměny za odbornou práci při realizaci

smlouvy, příprava staveniště, stavební práce dle stavební dokumentace nebo odborné služby při realizaci stavby.

b) Nezpůsobilé výdaje

Jako nezpůsobilé výdaje projektu považujeme ty výdaje, které nebyly vynaloženy v souladu s cíli projektu, které nejsou přiměřené a nejsou v souladu s principem hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti nebo nejsou v souladu s evropskou nebo českou legislativou⁹⁰.

V rámci tohoto projektu patří mezi nezpůsobilé výdaje všechny ostatní činnosti, které souvisí s projektem a nepatří mezi výdaje způsobilé.

Vzhledem k tomu, že náklady na projektovou dokumentaci překročily 160 000Kč, tak i tento výdaj se musí počítat jako nezpůsobilý, dle podmínek ROP Jihovýchod.

7.4.2. Rozpočet projektu

Tabulka 8: Rozpočet projektu

Název výdaje	Výdaj celkem	Z toho neinvestiční	Procento
Hlavní způsobilé výdaje	31 554 315,53 Kč		100
Výdaje na povinnou publicitu	60 500,00 Kč		0,19
Stavební a technologické činnosti	31 493 815,53 Kč		99,81
Ostatní způsobilé výdaje související s pořízením staveb, jinde v rozpočtu neuvedené	31 493 815,53 Kč		99,81
Nezpůsobilé výdaje celkem	2 011 062,60 Kč	494 599,60 Kč	6,37
Způsobilé výdaje bez odečtení příjmu	31 554 315,53 Kč	494 599,60 Kč	100
Celkové výdaje projektu bez odečtení příjmu	33 565 378,13 Kč	494 599,60 Kč	106,37
Způsobilé výdaje pro odečtení příjmu	31 554 315,53 Kč		100

Zdroj: Odbor rozvoje města, Jihlava. 2014.

⁹⁰ *Metodický pokyn ke způsobilým výdajům*. ROP Jihovýchod. 23.4.2014. Dostupné online z: <http://www.jihovychod.cz/pro-zadatele/dokumenty-ke-stazeni/aktualni-dokumenty>. (30.12.2014)

7.4.3. Identifikace položek pro finanční cash-flow fáze realizace projektu

Tabulka 9: Investiční výdaje

Název investice	Způsobilé výdaje	Doba životnosti (roky)	5/2014 (Kč)	4/2015 (Kč)
Projektová dokumentace	Ne	10	775 945 Kč	0 Kč
Stavební práce	Ano	20	20 995 877 Kč	10 497 938 Kč
Koordinátor BOZP	Ne	5	52 433 Kč	26 217 Kč
Stavebně technický dozor	Ne	5	201 667 Kč	100 833 Kč
Autorský dozor	Ne	5	32 267 Kč	16 133 Kč
Zařízení kuchyně	Ne	15	0 Kč	310 970 Kč
Výdaje na publicitu	Ano	20	42 350 Kč	18 150 Kč
Celkem			22 100 537 Kč	10 970 241 Kč

Zdroj: Odbor rozvoje města, Jihlava. 2014.

Tabulka 10: Neinvestiční výdaje

Název investice	Způsobilé výdaje	Celkem (Kč)	5/2014 (Kč)	4/2015 (Kč)
Opravy	Ne	494 600 Kč	329 733 Kč	164 867 Kč

Zdroj: Odbor rozvoje města, Jihlava. 2014.

Dotace na projekt z ROP Jihovýchod činí celkem 26 821 168 Kč což je 85% celkových způsobilých finančních výdajů projektu. Dalších 6 744 210 Kč hradí Statutární město Jihlava ze svých vlastních zdrojů. Tato částka obsahuje zbylých 15% způsobilých finančních výdajů projektu, což je 4 733 147 Kč a nezpůsobilé výdaje ve výši 2 011 063 Kč.

7.4.4. Dotace na způsobilé výdaje projektu z prostředků ROP Jihovýchod

Tabulka 11: Přehled způsobilých výdajů projektu

	Celkem	2014 (Kč)	2015 (Kč)
Přehled způsobilých výdajů projektu bez odečtení jiných peněžních příjmů	31 554 315 Kč	21 038 227 Kč	10 516 088 Kč
Přehled způsobilých výdajů projektu po odečtení jiných peněžních příjmů	31 554 315 Kč	21 038 227 Kč	10 516 088 Kč
Způsobilé výdaje připadající na finanční mezeru	31 554 315 Kč	21 038 227 Kč	10 516 088 Kč
Způsobilé výdaje připadající na příjmy dle čl. 55	0	0	0
Nárok na podporu z ROP Jihovýchod	26 821 168 Kč	17 882 493 Kč	8 938 675 Kč

Zdroj: Odbor rozvoje města, Jihlava. 2014.

7.4.5. Harmonogram žádostí o platbu

Tabulka 12: Harmonogram žádostí o platbu

Pořadí žádosti o platbu	Částka (Kč)	Datum
1. žádost o platbu	6 705 292 Kč	7/2014
2. žádost o platbu	6 705 292 Kč	10/2014
3. žádost o platbu	6 705 292 Kč	1/2015
4. žádost o platbu	6 705 292 Kč	5/2015
Celkem (Kč)	26 821 168 Kč	

Zdroj: Žádost o poskytnutí dotace – Rozšíření kapacit mateřských škol – zřízení MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava. 2014.

7.5. Implementace a monitoring

Došlo ke kontrole a k předání dokumentace k projektu veřejné zakázky. Dne 2.6.2014 byla uzavřena smlouva o dílo mezi objednatelem, Statutární město Jihlava, a zhotovitelem, společností Podzimek a synové s.r.o. . Staveniště bylo předáno dne 12.6.2014.

Vývoj implementace projektu probíhá dle časového harmonogramu (časové údaje ze žádosti o poskytnutí podpory). Během realizace je projekt monitorován pověřenými pracovníky Magistrátu města Jihlavy. Kontrola probíhá formou monitorovacích zpráv. V současnosti už je hotová první monitorovací zpráva a na druhé se pracuje. Dohromady budou monitorovací zprávy celkem čtyři.

1. monitorovací zpráva 16.4.2014-30.9.2014
2. monitorovací zpráva 1.10.2014-31.12.2014
(uveřejnění nejdříve února 2015)
3. monitorovací zpráva 1.1.2015-31.3.2015
4. monitorovací zpráva 1.4.2015-30.6.2015

1. monitorovací zpráva

Po zahájení stavebních prací probíhaly nejdříve práce na zařízení staveniště jako je oplocení staveniště, instalace stavebních buněk apod. Poté byly započaty práce související se stavbou nástavby mateřské školy nad stravovacím pavilonem. Bylo nutné rozebrat stávající střešní konstrukci a namontovat nové ocelové nosníky. V prostorách jídelny bylo zapotřebí demontovat stávající podhledy. Byly zahájeny práce na ZTI (voda, kanalizace). Po dokončení montáže ocelových nosníků byla provedena montáž střešních vazníků a následné zakrytí střechy OSB deskami. Byly zahájeny práce na objektu se schodištěm a výtahem. Poté započaly práce na zdění svislých konstrukcí nástavby z pórobetonových tvárníc a uložení překladů včetně betonáže. Po dokončení rozvodů ZTI byla v prostorách kuchyně a jídelny provedena montáž akustických podhledů. Na nástavbě byla provedena betonáž věnce a stropu u přístavby nad rampou. Stravovací zařízení je plně v provozu od 1.9.2014. Na nástavbě bylo provedeno zdění atiky včetně zakrytí. Dále pokračovaly práce

v nástavbě nad rampou a nad spojovacím krčkem. V 2NP probíhá zdění příček, montáže rozvodů VZT a ZTI a osazování oken. Dále pokračují práce na přístavbě objektu schodiště s výtahem.

Během první monitorovací zprávy nebyly objeveny žádné nesrovnalosti a byla podána druhá žádost o platbu⁹¹.

7.6. Hodnocení

7.6.1. Vliv projektu na udržitelný rozvoj

Projekt má pozitivní vliv na udržitelný rozvoj.

Principy udržitelného rozvoje jsou jednoznačně naplňovány a podporovány obsahem projektu. Mezi hlavní princip udržitelného rozvoje v rámci projektu patří rozvoj občanské vybavenosti v oblasti školské infrastruktury a jejích zařízení. Rozvoj v této oblasti značně přispěje ke zkvalitnění života obyvatel města a k zatraktivnění města jako místa pro život a bydlení. Zkvalitnění a rozšíření školské infrastruktury je hlavním přínosem projektu. Je to důležitý předpoklad pro všestranný rozvoj společnosti, podporu hospodářství a trvale udržitelný rozvoj.

7.6.2. Vliv projektu na rovné příležitosti

Projekt má pozitivní vliv na rovné příležitosti.

Jako pozitivní vliv hodnotíme rovný přístup všech skupin obyvatelstva k předškolnímu vzdělávání. Následně zvýšení kvality života, sociální stabilitu a rozvoj lidského a ekonomického potenciálu všech obyvatel města Jihlavy. Pro přijetí dítěte do mateřské školy není rozhodující pohlaví, etnický původ ani zdravotní omezení apod.

Před nástupem dítěte na základní školu je předškolní vzdělávání důležitou a kvalitní přípravou. Před zahájením povinné školní docházky budou dětem zajištěny rovné podmínky výstavbou nové mateřské školy. Navyšování kapacit a výstavba nových školek je i jeden z nástrojů, který podporuje návrat rodičů do práce. Projekt

⁹¹ *Rozšíření kapacity mateřských škol v Jihlavě – Zřízení MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava. Žádost o poskytnutí dotace z ROP Jihovýchod. 2014. K vyžádání na Magistrátu města Jihlavy, Odbor rozvoje města.*

částečně odstraňuje nevýhodnou pozici rodičů na trhu práce a také zabraňuje vyloučení rodičů z trhu práce kvůli péči o dítě⁹².

7.6.3. Udržitelnost výsledků projektu po skončení podpory z ROP JV

Po ukončení akce bude žadatel provozovat a udržovat dílo s péčí a dle svých nejlepších možností v souladu s platnými právními a technickými předpisy. Předpokládá se, že projekt bude naplňovat své cíle i dlouho do budoucna, což vyplývá z dlouhodobé větší poptávky než nabídky míst ve školkách. Do budoucna žadatel neplánuje žádné zásahy, jež by mohly negativně ovlivnit efekt opatření.

7.6.4. Vazba projektu na již hotový nebo plánovaný projekt, na další realizovaná opatření

Projekt nástavby mateřské školy má vazbu na další projekty realizované statutárním městem Jihlava. Za účelem zvyšování kapacity mateřských škol už bylo ve městě realizováno několik projektů např. Mateřská škola, Demlova 34a, Jihlava nebo Mateřská škola Mozaika, U Dlouhé stěny 50, Jihlava. Dále projekt navazuje na projekty s cílem rozvoje školské infrastruktury např. ZŠ speciální Březinova 31, Jihlava nebo MŠ a SPC Jihlava, Demlova 28, Jihlava.

Jelikož se projekt zabývá oblastí pro mladé rodiny s dětmi, dá se říci, že projekt navazuje na veškeré projekty spojené s volnočasovou aktivitou např. Regenerace a rozvoj dětských hřišť v Jihlavě – I. a II. etapa nebo Areál pro sportovní a volnočasové aktivity u Hellerova rybníka, Jihlava apod.⁹³

⁹² *Rozšíření kapacity mateřských škol v Jihlavě – Zřízení MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava. Žádost o poskytnutí dotace z ROP Jihovýchod. 2014. K vyžádání na Magistrátu města Jihlavy, Odbor rozvoje města.*

⁹³ *Rozšíření kapacity mateřských škol v Jihlavě – Zřízení MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava. Žádost o poskytnutí dotace z ROP Jihovýchod. 2014. K vyžádání na Magistrátu města Jihlavy, Odbor rozvoje města*

8. ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo objasnit problematiku strukturální a regionální politiky Evropské unie a České republiky a aplikovat čerpání finančních prostředků z fondů EU na konkrétní projekt.

Strukturální politika EU je jednou ze stěžejních politik EU. Neustále se vyvíjí a přizpůsobuje, zejména kvůli novým členským státům. Zpravidla do Unie vstoupily za posledních 10 let státy na nižší nebo nízké hospodářské a sociální úrovni. Proto se na strukturální politiku klade čím dál tím větší důraz. A i když se EU neustále rozrůstá, dá se předpokládat, že se finanční prostředky budou do budoucna snižovat z důvodu nestálé ekonomické a politické situace.

Právě se nacházíme na přelomu mezi dvěma programovými obdobími 2007-2013 a 2014-2020. Česká republika začala s přípravou nového programového období už v roce 2011. Prvním krokem pro čerpání finanční podpory z EU je schválení Dohody o partnerství, jakožto stěžejního programového dokumentu pro nově programové období. Tento dokument byl schválen na jaře 2014. Po schválení Dohody mohlo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR předložit složení operačních programů na období 2014-2020. Schválení nových operačních programů se předpokládá na konec ledna 2015. Proto je stále ještě možné dočerpávat finanční prostředky z let 2007-2013. Nové finanční prostředky by měly být zpřístupněny během roku 2015.

V teoretické části mé diplomové práce jsem se snažila objasnit fungování strukturální a regionální politiky jak na úrovni EU, tak na úrovni ČR. Na rozdíl od mé bakalářské práce, kterou jsem psala na stejné téma a kde jsem rozebírala převážně programové období 2007-2013, jsem se snažila tentokrát přiblížit nové programové období 2014-2020. Jedním z cílů mé práce bylo tyto období porovnat a poukázat na rozdíly a na změny mezi nimi. Také jsem se zaměřila na budoucí směřování a cíle strukturální politiky.

Při shromažďování informací k programovému období 2014-2020 jsem narazila na problém nedostatku informací k tomuto období. Co se týče knižních

zdrojů, tak jsem nenašla skoro žádné a tak jsem převážně čerpala z internetu, kde jsem musela překládat materiály z cizojazyčných webů.

Do praktické části jsem si vybrala projekt Rozšíření mateřských škol v Jihlavě – MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava. Cílem tohoto projektu je navýšení kapacity mateřských škol v Jihlavě. Tento projekt jsem si vybrala, jelikož by se tato problematika mohla týkat do budoucna i mě vzhledem k tomu, že v dané lokalitě trvale žiji.

Podklady pro praktickou část jsem čerpala převážně z materiálů, které mi poskytl Magistrát města Jihlavy a částečně z internetu. Jednalo se zejména o podklady, které jsou součástí žádosti o dotaci a o žádost o dotaci jako takovou.

Na tomto projektu jsem se snažila ve své práci zjednodušeně popsat, jak taková žádost o dotaci vypadá. Práce na žádosti, na které pracoval Odbor rozvoje města, Magistrátu města Jihlavy, trvala téměř tři roky. Jedná se o zdlouhavý, byrokraticky a časově náročný proces. Avšak tato práce se vyplatí, protože dotace pokryje 85% nákladů na tento konkrétní projekt a bez této finanční podpory by nemohl být realizován z vlastních prostředků kraje Vysočina.

Projekt je momentálně v realizaci. Jeho dokončení a kolaudace se předpokládá na duben 2015. Doposud projekt splňuje veškeré podmínky pro udělení dotace a dá se předpokládat, že tomu bude tak i do ukončení realizace.

Mateřská škola by měla začít fungovat k 1.9.2015

Ve své práci jsem se snažila hlavně rozebrat strukturální politiku EU a z toho vyplývající regionální politiku ČR. Díky aplikaci poznatků z teoretické části na konkrétní projekt v praktické části jsem dokázala plně pochopit danou problematiku.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

Knižní a ostatní tištěné zdroje

1. BACHE, Ian. *The Politics of European Union Regional Policy*. 1.vyd. Sheffield. Sheffield Academic Press, 1998. 656 s. ISBN 1850758638
2. BACHE, Ian, GEORGE a Stephen, BULMER, Simon. *Politics in the European Union*. 3.vyd. Oxford. Oxford University Press, 2011. 632 s. ISBN 0199544813
3. BACHTLER, John. *Reforming the Structural Funds: options of change*. č.26. University of Strathclyde. Regional and Industrial Paper Series. 1997. 645 s.
4. BACHTLER, John, WISHLADE, Fiona a YUILL, Douglas. *Regional Policies after 2006*. č.51. University of Strathclyde. Regional and Industrial paper series. 2003. 57 s. ISBN 1-871130-57-3
5. BALLA, Jaromír, ing. *Evropská integrace*. 1.vyd. Praha. ADVERTIS, 2000. 92 s. ISBN 80-900907-0-2
6. BAUN, Michael a MAREK, Dan. *EU Cohesion Policy after Enlargement*. 1.vyd. Basingstoke. Palgrave Macmillan. 2008. 208 s. ISBN 9780230524729
7. DEFARGES, Phillip Moreau. *Les institutions européennes*. 7.vyd. Paříž. Dalloz Sirey. 2005. str. 10-13. ISBN 978-2247055173
8. *Finanční nástroje*. Seminář. Přednášející: ing. Martin HANZLÍK. Ostrava 19.11.2013
9. HELDMAN, Kim, JANSEN, Patti a BACA, Claudia. *PMP: Project management Professional Study Guide*. 1.vyd. Hoboken. Sybex Inc. 2002. 648 s. ISBN 978-0782141064
10. HORINE, Gregory. *Absolute begginer's guide to projetc management*. 3.vyd. Indianapolis. Que publishing. 2012. 432 s. ISBN 978-07899750105
11. HRUBEŠOVÁ, Zuzana ing., arch. *Technická zpráva – Rozšíření kapacit mateřských škol v Jihlavě – Zřízení MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava*. K vyžádání na Magistrátu města Jihlavy, Odbor rozvoje města.
12. MAREK, Dan a kolektiv. *Příprava na strukturální politiku EU*. 1.vyd. Ostrava. Repronis. 2004. 123 s. ISBN 8073290650
13. POTLUKA, Oto a kolektiv. *Průvodce strukturálními fondy Evropské unie*. 1.vyd. Praha. IREAS, o.p.s. 2003. 198 s. ISBN 80-86684-02-4

14. ROVNÁ, Lenka. *Regionální politika Evropské unie*. In: Mezinárodní politika, 27, 2003, š.4, str. 4
15. *Rozšíření kapacity mateřských škol v Jihlavě – Zřízení MŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava*. Žádost o poskytnutí dotace z ROP Jihovýchod. 2014. K vyžádání na Magistrátu města Jihlavy, Odbor rozvoje města.
16. WALLACE, Helen, POLLACK, Mark A. a YOUNG, Alasdair R. *Policy-Making in the European Union*. 6.vyd. Oxford. Oxford University Press, 2010. 640 s. ISBN 0199544824
17. ZMRHALOVÁ, Adéla. *Investiční výstavba v rámci regionálního rozvoje*. Brno. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. 2013. 61 s.

Internetové zdroje

1. *Cohesion Policy and the Czech Republic*. Europa. Duben 2014. Dostupné online z: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_en.cfm. (8.10.2014)
2. *Článek 15, Obsah Dohody o partnerství z nařízení evropského parlamentu a rady EU č. 1303/2013 ze dne 17.12.2013*. Ministerstvo pro místní rozvoj. Praha. 17.12.2013. Dostupné online z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Dohoda-o-partnerstvi>. (7.11.2014)
3. DALL'ERBA, Sandy. *European Regional Development Policies*. European Union Centre et University of Pau. Květen 2003. str. 13. Dostupné online z: <http://ips.uiuc.edu/eu/dallerba2.pdf> . (25.4.2013)
4. *Evropská unie*. Wikipedia. 24.6.2014. Dostupné online z: www.wikipedia.org/wiki/Evropska_unie (5.11.2014)
5. *Financial Instruments*. Europa. 2014. Dostupné online z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/fin_inst/aim_en.cfm.. (9.10.2014)
6. *Financial Instruments*. Europa. 2014. Dostupné online z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/fin_inst/change_en.cfm. (9.10.2014)
7. *Financial Instruments*. Europa. 2014. Dostupné online z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/fin_inst/features_en.cfm.. (9.10.2014)
8. *Finanční alokace pro splnění cílů v období 2007-2013*. EurActiv. 2008. Dostupné online z: www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj. (25.4.2013)
9. *Finanční rámec 2014-2020*. Euroskop. 2011. Dostupné online z: www.euroskop.cz/8905/sekce/financni-ramec-2014-2020/. (1.6.2014)

10. *Informace o фондеch*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Leden 2007. Dostupné online z: www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU. (14.4.2013)
11. *Informace o škole*. ZŠ Plovárna. 2014. Dostupné online z: <http://www.zsplovarna.ji.cz/hlavninabidka/informaceoskole.html>. (12.12.2014)
12. *Jednotný evropský akt*. Eur-Lex, s.11. Dostupné online z: http://eur-lex.europa.eu/cs/treaties/treaties_other.htm. (25.4.2013)
13. KRŽÍKOVÁ, Martina a SYRŮČEK, Ondřej. *Základní principy přípravy projektů v rámci strukturálních fondů EU*. 1.vyd. Praha. Ministerstvo pro místní rozvoj. 2001. str. 24. Dostupné online z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/2225ee42-2c1e-405d-b62a-05d9935dbf7d/1107945251finalnet_2225ee42-2c1e-405d-b62a-05d9935dbf7d.pdf. (6.4.2013)
14. *Metodický pokyn ke způsobilým výdajům*. ROP Jihovýchod. 23.4.2014. Dostupné online z: <http://www.jihovychod.cz/pro-zadatele/dokumenty-ke-stazeni/aktualni-dokumenty>. (30.12.2014)
15. *Obecné nařízení ke strukturálním fondům a fondu soudržnosti pro období 2007-2013*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Praha 2006. str. 37-47. Dostupné online z: www.strukturalni-fondy.cz. (8.11.2014)
16. *Project Cycle management Guidelines*. Evropská komise. 2004. Dostupné online z: http://www.ec.europa.eu/europeaid/reports/pcm_guidelines_2004_en.pdf. (6.4.2013)
17. *Project management*. JISC Infonet. 5.1.2008. Dostupné online z: <http://www.jiscinfonet.ac.uk/infokits/project-management/>. (28.4.2014)
18. *Regionální politika EU*. Integrace. 30.3.2000. Dostupné online z: <http://www.integrace.cz/integrace/clanek.asp?id=8>. (25.4.2013)
19. *Rozdělení finančních prostředků na období 2014-2020*. Evropská komise. 2014. Dostupné online z: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_en.cfm. (15.10.2014)
20. *Schválení Dohody o partnerství*. Ministerstvo pro místní rozvoj. 9.4.2014. Dostupné online z: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2014?page=21>. (15.10.2014)
21. *Smlouva o Evropské unii*. Euroskop. 2006. Dostupné online z: <http://www.2euroskop.cz/data/files/10/BD18A0DA-A88A-46C6-A0AA-E385AA15DDAC.pdf> (25.4.2013)
22. *Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství*. Euroskop. Dostupné online z: http://www.euroskop.cz/gallery/2/756-smlouva_o_es_nice.pdf. (25.4.2013)

23. *Souhrnný návrh zaměření budoucí kohezní politiky EU po roce 2013 v podmínkách České republiky, obsahující i návrh rozvojových priorit pro čerpání fondů EU po roce 2013.* Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 31.11.2011. Dostupné online z: <http://www.mmr.cz/getmedia/7e4d838c-1926-4557-90ad027da46020cb/Souhrnny-material-priority-kohezni-politiky-po-2.pdf>. (10.5.2014)
24. *Strategie Evropa2020.* Evropská komise. 2014. Dostupné online z: http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_cs.htm. (9.10.2014)
25. *Strategie Evropa2020.* Vláda ČR. 2014. Dostupné online z: www.vlada.cz/evropskezalezitosti/evropske-politiky/strategie-evropa-2020/strategie-evropa2020-78695. (2.1.2015)
26. *Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014-2020.* Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 2014. Dostupné online z: <https://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR2014-2020.pdf>. (10.12.2014)
27. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020.* Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Duben 2013. Dostupné online z: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020>. (10.12.2014)
28. *Treaty od Lisbon.* Europa. 13.12.2007. Dostupné online z : http://europa.eu/lisbon_treaty/index.eu.htm (24.3.2013)
29. *V Jihlavě vyrostě mateřská škola a nabídne stovku míst.* Jihlavský deník. 21.2.2014. Dostupné online z: http://jihlavsky.denik.cz/zpravy_region/v-jihlave-vyrostematerska-skola-nabidne-stovku-mist20140221.html. (14.12.2014)
30. *Vývojové etapy regionální politiky dle rozdělení Evropské komise. Historie regionální politiky.* Evropská komise. 2.12.2014. Dostupné online z: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/milestones/index_cs.cfm (2.1.2015)
31. ZAHRADNÍK, Petr. *Návratné Finanční nástroje a jejich role v rámci Kohezní politiky EU.* Vláda ČR. 2014. Dostupné online z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/ekonomicka-rada/aktualne/NERV_PetrZahradnik_Navratne-financni-nastroje.pdf. (9.10.2014)
32. *Základní principy hodnocení a výběru projektů.* 2006. Dostupné online z: www.sfed.cpkp.cz/SF/. (6.4.2013)

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1:	Cíle a nástroje regionální politiky EU v období 2000-2006 a 2007-2013	36
Tabulka 2:	Přehled pravidel pro příspěvky do fondů	37
Tabulka 3:	Operační programy v ČR v období 2007-2013	38
Tabulka 4:	Navrhované OP včetně řídicí gesce pro období 2014-2020 (v roce 2012)	45
Tabulka 5:	Počet MŠ a počet dětí v kraji Vysočina	55
Tabulka 6:	Přehled žádostí do mateřských škol zřizovaných Statutárním Městem Jihlava	56
Tabulka 7:	Příprava projektu	58
Tabulka 8:	Rozpočet projektu	70
Tabulka 9:	Investiční výdaje	71
Tabulka 10:	Neinvestiční výdaje	71
Tabulka 11:	Přehled způsobilých výdajů projektu	72
Tabulka 12:	Harmonogram žádostí o platbu	72

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1:	Rozdíl financování pro období 2007-2013 a 2014-2020 (cenová hladina 2011)	42
Graf 2:	Celkové rozdělení finančních prostředků v letech	43
Graf 3:	Rozdělení finančních prostředků pro období 2014-2020 pro jednotlivé členské státy	43

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1:	Pohled na školní jídelnu a na ZŠ Nad Plovárnou 5, Jihlava	54
Obrázek 2:	Pohled jižní – vstup do objektu (světlezelená konstrukce – osobonákladní výtah a spojovací koridor)	65
Obrázek 3:	Pohled západní – pohled z ulice	65

POUŽITÉ ZKRATKY A ZNAČKY

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví pracovníků
ČR	Česká republika
EAGGF	Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond <i>European Agricultural Guidance and Guarantee Fund</i>
ECU	Evropská měnová jednotka <i>European currency unit</i>
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIB	Evropská investiční banka
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond
EOS	Evropské obranné společenství
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje <i>European Regional Development Fund</i>
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond <i>European social fund</i>
ESI	Evropské strukturální a investiční fondy
ESUO	Evropské společenství uhlí a oceli
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
EU	Evropská unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FIFG	Finanční nástroj pro řízení rybolovu <i>Financial Instrument for Fisheries Guidance</i>
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
HND	Hrubý národní důchod
ISPA	Nástroj předvstupních strukturálních politik <i>Instrument for Structural Policies for Preaccession</i>
JV	Jihovýchod
LAU	Místní správní jednotka <i>Local Administrative Unit</i>

MŠ	Mateřská škola
NP	Nadzemní podlaží
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek <i>Nomenclature des unités territoriales statistiques</i>
OP	Operační program
PHARE	Pomoc Polsku a Maďarsku při restrukturalizaci hospodářství <i>Pologne-Hongrie Actions pour la Reconversion Economique</i>
ROP	Regionální operační program
SAPARD	Zvláštní předvstupní program pro zemědělství a regionální rozvoj <i>Special Accession Programme for Agriculture and Rural</i>
SOZS	Strategické obecné zásady Společenství
SRN	Spolová republika Německo
SWOT	Analýza slabých a silných stránek <i>Strenghts Weaknesses Opportunities Threats</i>
VZT	Vzduchotechnika
ZEU	Západoevropská unie
ZŠ	Základní škola
ZTI	Zdravotně technické instalace
ŽB	Železobeton